

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRYMINALISTYCZNEGO ZA ROK 2015

I. Dane organizacji pożytku publicznego

Liczba członków Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego na dzień 31.12.2015 r.

Oddział Warszawski	313 członków
Oddział Warmińsko-Mazurski	52 członków
Oddział Kujawsko-Pomorski	65 członków
Oddział Śląski	52 członków
Oddział Krakowski	95 członków
Oddział Gdański	18 członków
Razem	595 członków

W 2015 roku do PTK przyjęto 12 osób, zmarła 1 osoba..

1. **Nazwa organizacji - Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne**
2. **Adres siedziby i dane kontaktowe - 00-018 Warszawa, ul. Zgoda 11; nr faksu – 22 8270160; mail – biuro@kryminalistyka.pl; www.kryminalistyka.pl**
3. **Data rejestracji w KRS – 24.04.2002 r.**
4. **Data uzyskania statusu o.p.p. - 27.04.2004 r.**
5. **Numer REGON – 000810466; NIP 526-17-63-900**
6. **Numer KRS - 0000 109 111 /zarejestrowane w Sądzie Rejonowym, dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy/**
7. **Skład organu zarządzającego:**

Zarząd Główny PTK

- 1) prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski – prezes
- 2) dr hab. Mieczysław Goc – wiceprezes
- 3) prof. nadzw. dr hab. Jarosław Moszczyński – wiceprezes
- 4) dr Waldemar Suszczewski – skarbnik
- 5) mgr Kamila Nowicka-Kiliś – sekretarz
- 6) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski
- 7) prof. dr hab. Janina Zięba-Palus – członek
- 8) dr hab. Marek Leśniak – członek
- 9) dr Małgorzata Maria Żoła – członek

Rada Naukowa PTK

- 1) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski – przewodniczący
- 2) prof. dr hab. Janina Zięba-Palus - wiceprzewodnicząca
- 3) prof. dr hab. Tadeusz Widła - wiceprzewodniczący
- 4) dr Aleksandra Tucholska-Lenart – sekretarz
- 5) prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski - członek
- 6) prof. dr hab. Hubert Kołecki - członek

- 7) prof. dr hab. Ewa Gruza - członek
- 8) Prof. dr hab. Bronisław Warylewski – członek
- 9) prof. dr hab. Bronisław Sygit - członek
- 10) prof. dr hab. Jarosław Moszczyński - członek
- 11) dr hab. Jolanta Wąs-Gubała - członek
- 12) prof. dr hab. Piotr Girdwoyń - członek
- 13) prof. dr hab. Maciej Trzeciński - członek
- 14) dr Andrzej Filewicz - członek
- 15) dr Waldemar Krawczyk – członek

Członkowie konsultanci Rady Naukowej PTK

- 1) mgr Emil Buduj
- 2) dr hab. Monika Całkiewicz prof. ALK
- 3) mgr Eugeniusz Grzechnik
- 4) dr hab. Maria Kała
- 5) prof. dr hab. Jerzy Kasprzak
- 6) prof. dr hab. Anna Koziczak
- 7) mgr Dariusz Laskowski
- 8) prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz
- 9) dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz prof. UMK

Sąd Koleżeński

- 1) dr Jerzy Jakubczak - przewodniczący
- 2) mgr Emil Buduj – wiceprzewodniczący
- 3) dr Zuzanna Brożek-Mucha - sekretarz
- 4) mgr Anna Konduracka
- 5) inż. Marek Miron

8. Skład organu nadzoru:

Komisja Rewizyjna PTK

- 1) mgr Grażyna Pieniążek – przewodnicząca
- 2) mgr Włodzimierz Kędziński - wiceprzewodniczący
- 3) mgr inż. Marta Bykas-Strękowska - sekretarz
- 4) mgr Eugeniusz Grzechnik - członek
- 5) mgr Roman Łuczak - członek

9. Cele statutowe organizacji

1. Towarzystwo prowadzi działalność statutową, jako działalność, realizującą wyłącznie społecznie użyteczne zadania na rzecz ogółu społeczności kryminalistycznej, grup wyodrębnianych ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa, jak również na rzecz członków stowarzyszenia.
2. Celem głównym Towarzystwa jest rozwijanie zainteresowań, organizowanie działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, informacyjnej, upowszechniającej, wspomagającej, ochronnej, pomocowej oraz innej w sferach

przyjętych w statucie zadań pożytku publicznego, podejmowanych na rzecz ogółu społeczności kryminalistycznej, grup wyodrębnianych ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa, jak również na rzecz członków Towarzystwa.

3. W rozumieniu statutu ogół społeczności kryminalistycznej tworzą wszyscy, bez względu na swój status społeczny, zawodowy lub inny, którzy uczestniczą w realizowaniu celów i zadań stojących przed szeroko rozumianą kryminalistyką i dyscyplinami pokrewnymi, a także osoby będące podmiotami wszelkich oddziaływań o charakterze kryminalistycznym.

10. Sposób realizacji celów statutowych organizacji

1. Popularyzowanie najnowszych osiągnięć kryminalistyki i dyscyplin pokrewnych, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowania wiedzą kryminalistyczną, propagowanie rozwoju i zdobyczy kryminalistyki oraz osiągnięć praktyki kryminalistycznej, których szerokie przekazanie opinii publicznej nie narusza tajemnicy zawodowej ani interesu publicznego.
2. Upowszechnianie zdobyczy kryminalistyki i dyscyplin pokrewnych, organizowanie sympozjów, zjazdów i konferencji naukowych, odczytów, prelekcji i szkoleń, inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz współdziałanie z odpowiednimi placówkami w tym zakresie, rozwijanie współpracy oraz kontaktów naukowych z pokrewnymi środowiskami i instytucjami w kraju i za granicą, prowadzonych w ramach działań na rzecz integracji europejskiej.
3. Podejmowanie działań bezpośrednio związanych, bądź też sprzyjających zapobieganiu i zwalczaniu czynów zabronionych oraz zjawisk kryminogennych.
4. Ustalanie i nadzorowanie norm i standardów wykonywania badań kryminalistycznych, kształtowanie wysokiego naukowego poziomu działalności eksperckiej, zasad etyki, pogłębianie i doskonalenie wiedzy kryminalistycznej, wspieranie podnoszenia kwalifikacji, uzyskiwania stopni naukowych i uprawnień zawodowych.
5. Reprezentowanie, informowanie, promowanie i występowanie w interesie członków społeczności kryminalistycznej lub wyodrębnionych grup przed różnymi podmiotami, organami i instytucjami.

6. Prowadzenie działalności obejmującej między innymi wykonywanie badań specjalistycznych, ekspertyz kryminalistycznych, wydawanie opinii, nadzorowanie i nadawanie uprawnień rzeczoznawcy lub eksperta kryminalistyki.
7. Prowadzenie działań wspomagających rozwój gospodarczy, między innymi poprzez organizowanie różnych form kontaktów przedstawicieli nauki i praktyki kryminalistycznej, wykorzystywanie w działalności gospodarczej osiągnięć kryminalistyki, kierunkowanie i profilowanie badań naukowych popularyzacja działań na rzecz ochrony dóbr kultury, sztuki, w tym praw autorskich, ochrony praw konsumentów, wolności i praw człowieka, praw kobiet; podejmowanie działalności na rzecz zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych.
8. Prowadzenie w różnych formach działalności wspomagającej, pomocowej oraz innych działań na rzecz grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, dyskryminowanych lub odrzucanych środowiskowo czy społecznie, pochodzących ze środowisk kryminogennych, ofiar przestępstw, obywateli stykających się z przestępstwem lub organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, sprawców objętych oddziaływaniami prewencyjnymi i resocjalizacyjnymi.
9. Prowadzenie innych działań lub rodzajów działalności nie mających charakteru działalności gospodarczej, służących realizacji celów i zadań zgodnych z przyjętymi w statucie Towarzystwa sferami zadań pożytku publicznego.

11. Najważniejsze sfery działalności pożytku publicznego

1. Działalność w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego w kraju oraz przeciwdziałania patologiom społecznym.
2. Działalność w sferze nauki, edukacji, oświaty i wychowania.

II. Charakterystyka działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

Opis działalności pożytku publicznego

27.04.2004 r. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne uzyskało status organizacji pożytku publicznego. W 2013 roku PTK postawiło sobie jako najistotniejsze, następujące zadania statutowe:

1. Popularyzowanie osiągnięć kryminalistyki i dyscyplin pokrewnych oraz rozwijanie zainteresowania wiedzą kryminalistyczną m.in. poprzez organizowanie konkursów,

sympozjów, zjazdów i konferencji naukowych, odczytów, prelekcji i szkoleń, inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz współdziałanie z odpowiednimi placówkami w tym zakresie, a także rozwijanie współpracy oraz kontaktów naukowych z pokrewnymi środowiskami i instytucjami.

2. Ustalanie i nadzorowanie norm i standardów wykonywania badań kryminalistycznych, kształtowanie wysokiego naukowego poziomu działalności eksperckiej, pogłębianie i doskonalenie wiedzy kryminalistycznej, wspieranie podnoszenia kwalifikacji, uzyskiwania stopni naukowych i uprawnień zawodowych.
3. Wykonywanie badań specjalistycznych, ekspertyz kryminalistycznych, wydawanie opinii, nadzorowanie i nadawanie uprawnień rzeczoznawcy lub eksperta kryminalistyki.
4. Reprezentowanie, informowanie i występowanie w interesie członków społeczności kryminalistycznej przed różnymi podmiotami, organizacjami i instytucjami.
5. Podejmowanie innych działań bezpośrednio związanych bądź też sprzyjających zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw i zjawisk kryminogennych oraz służących realizacji innych celów statutowych Towarzystwa.

Ad.1.

W ramach tego zadania statutowego w 2015 r. Zarząd Główny, Rada Naukowa, Oddziały PTK i członkowie Towarzystwa organizowali i uczestniczyli w realizacji następujących przedsięwzięć:

Międzynarodowa Konferencja Naukowa – VI Sympozjum Kryminalistyczne
Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego pt.
Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki
Toruń 24 – 26 czerwca 2015 r.

Informacje ogólne

1. **Organizator główny Konferencji:** Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne
2. **Współorganizatorzy Konferencji:** Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji – Instytut Badawczy, Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, Centrum Badawczo Szkoleniowe PTK
3. **Patronat Honorowy Konferencji** – Komendant Główny Policji, nadinsp. Krzysztof Gajewski.

4. Termin i miejsce: 24 – 26 czerwca 2015 r., Toruń - COPERNICUS TORUŃ HOTEL, Bulwar Filadelfijski 11

5. Komitet Naukowy:

- 1) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski – przewodniczący Komitetu Naukowego (prorektor UW, przewodniczący Rady Naukowej PTK)
- 2) dr hab. prof. UWM Bronisław Młodziejowski – z-ca przewodniczącego Komitetu Naukowego (kierownik Katedry Kryminalistyki i Medycyny Sądowej UWM, prezes PTK)
- 3) prof. dr hab. Piotr Girdwoyń (profesor Uniwersytetu Warszawskiego w Katedrze Kryminalistyki)
- 4) prof. dr hab. Ewa Gruza (profesor Uniwersytetu Warszawskiego w Katedrze Kryminalistyki, prodziekan Wydziału Prawa i administracji UW)
- 5) dr hab. prof. IES Maria Kała (dyrektor Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie)
- 6) dr Waldemar Krawczyk (dyrektor Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji)
- 7) dr hab. prof. UMK Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz (kierownik Katedry Kryminalistyki UMK)
- 8) prof. dr hab. Tadeusz Widła (kierownik Katedry Kryminalistyki UŚ)
- 9) prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz (kierownik Katedry Kryminalistyki UJ)

6. Komitet Organizacyjny:

- 1) dr Mieczysław Goc – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego (wiceprezes PTK)
- 2) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski (przewodniczący Rady Naukowej PTK, prorektor UW)
- 3) dr hab. prof. UMK Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz (kierownik Katedry Kryminalistyki UMK)
- 4) dr Remigiusz Lewandowski (dyrektor Biura Strategii i Marketingu Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych)
- 5) dr n. med. inż. Renata Zbieć-Piekarska (naczelnik Wydziału Rozwoju Naukowego CLKP)
- 6) dr Waclaw Brząk (adiunkt w Wyższej Szkole Gospodarki Euroregionalnej w Józefowie)
- 7) dr Leszek Stępka (adiunkt w Katedrze Kryminalistyki UMK)
- 8) inż. Marek Miron (dyrektor Biura Ekspertyz PTK)

7. Tematyka i program Konferencji:

- 1) Sesja I: Aktualne kierunki i metody badań kryminalistycznych
- 2) Sesja II: Biegły w procesie sądowym
- 3) Sesja III: Dowody naukowe a kryminalistyka
- 4) Sesja IV: Kryminalistyka w ramach nowego modelu procesu karnego
- 5) Sesja V: Kryminalistyczna problematyka współczesnej przestępczości

W programie Konferencji znalazły się następujące referaty i prezentacje:

I DZIEŃ – 24 CZERWCA 2015 R. (ŚRODA)

Wykład inauguracyjny

- TENDENCJE W ROZWOJU KRYMINALISTYKI – TWORZENIE MODELU „NARODOWEGO“ CZY WSPÓŁTWORZENIE EUROPEJSKIEJ PRZESTRZENI

KRYMINALISTYCZNEJ? - prof. dr Henryk Malewski, Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne

Sesja I: Aktualne kierunki i metody badań kryminalistycznych – przewodniczący: prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz

- DATY W SYGNATURACH - prof. dr hab. Tadeusz Widła, Katedra Kryminalistyki Uniwersytetu Śląskiego
- WSPÓŁCZESNE METODY DATOWANIA DOKUMENTÓW - mgr Krzysztof Przybysz, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne
- SZYBKI SCREENING SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH TZW. DOPALACZY Z WYKORZYSTANIEM ULTRASZYBKIEGO TRYBU *PRODUCT ION SCAN* I *NEUTRAL LOSS SCAN* - dr Marcin Gawryś, „SHIM-POL A.M. Borzymowski” E. Borzymowska-Reszka, A. Reszka S.J.
- DOKUMENT TOŻSAMOŚCI W ASPEKCIE KRYMINALISTYCZNYM - Ewelina Jakielaszek, Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A.
- Dyskusja

Sesja II: Biegły w procesie sadowym - przewodniczący: prof. dr hab. Hubert Kolecki

- MAŁO „BIEGŁA” USTAWA O BIEGŁYCH - prof. dr hab. Ewa Gruza, Katedra Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego
- BIEGŁY W POSTĘPOWANIU SĄDOWYM WEDLE ZNOWELIZOWANEJ PROCEDURY KARNEJ – prof. dr hab. Jan Widacki, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego
- PROBLEMS OF SELECTION, EVALUATION, CERTIFICATION OF PERSONS INTENDING TO BECOME REGISTERED FORENSIC EXPERTS IN LITHUANIA - doc. Dr Gabrielė Juodkaitė-Granskienė, Lithuanian Forensic Association
- SYSTEM BADAŃ KRYMINALISTYCZNYCH W POLICJI LITEWSKIEJ: TRADYCJE ORAZ AKTUALIA - Genrikas Nedveckis, Naczelnik Centrum Badań Kryminalistycznych Policji Litewskiej (LT)
- PREZENTACJA WYNIKÓW OGÓLNOPOLSKICH BADAŃ DOTYCZĄCYCH OCZEKIWAŃ ŚRODOWISK PRAWNICZYCH NA TEMAT FUNKCJONOWANIA BIEGŁYCH SĄDOWYCH – dr Magdalena Tomaszewska-Michalak, Instytut Nauk Politycznych na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego; Paweł Rybicki et al.

Sesja okolicznościowa – przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski

- uroczyste podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Litewskim Towarzystwem Kryminalistycznym a Polskim Towarzystwem Kryminalistycznym

- wykład Gościa Specjalnego Konferencji prof. Henrygo Lee¹: FORENSIC EVIDENCE AND CRIME SCENE INVESTIGATION - Henry C. Lee & Elaine Pagliaro, Henry Lee Institute of Forensic Science University of New Haven

Sesja III: Dowody naukowe a kryminalistyka - przewodnicząca: prof. dr hab. Ewa Gruza

- „CZY ACHILLES DOGONI ŻÓŁWIA” – CZYLI WSPÓŁCZESNE PROBLEMY Z IDENTYFIKACJĄ KRYMINALISTYCZNĄ - prof. dr hab. Jerzy Kasprzak, Wydział Prawa i Administracji, Katedra Procesu Karnego Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego w Olsztynie
- DYLEMATY IDENTYFIKACJI INDYWIDUALNEJ I GRUPOWEJ – dr hab. prof. UWM Jarosław Moszczyński, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
- WYDOLNOŚĆ EKSPERTYZY ANTROPOLOGICZNEJ - prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski, Uniwersytet Warmińsko Mazurski w Olsztynie, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne
- SPRAWA „GWAŁCICIELA Z BELMONT SHORE” – KRYMINALISTYCZNA TEORIA *VERSUS* POLICYJNA PRAKTYKA – prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz, Katedra Kryminalistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego; prof. UMK dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz, Katedra Kryminalistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
- Dyskusja

II DZIEŃ - 25 CZERWCA 2015 R. (CZWARTEK)

Sesja IV: Kryminalistyka w ramach nowego modelu procesu karnego – przewodnicząca: dr hab. prof. nadzw. Anna Koziczak

- FIXING PROBLEMS IN THE ADVERSARIAL JUDICIAL SYSTEM IN THE USA /Rozwiązywanie problemów w kontraduktoryjnym systemie prawa karnego w USA/ - prof. Peter Bilous, Ph.D., Director Forensic Science Program Department of Chemistry & Biochemistry, 226 Science Building Cheney, WA 99004-2440

¹ **Dr Henry C. Lee** jest światowej sławy amerykańskim kryminalistyką, ekspertem występującym w sprawach karnych oraz wykładowcą kryminalistyki na amerykańskich uniwersytetach. Urodził się 1938 roku w Chinach, mieszkał na Tajwanie, tam też studiował w Akademii Policyjnej, kończąc Central Police College z dyplomem nauk policyjnych. Następnie pracował w tajpejskiej policji, osiągając w wieku 25 lat, jako najmłodszy w historii Tajwanu funkcjonariusz policji, stopień kapitana. W 1965 roku emigrował do Stanów Zjednoczonych, gdzie studiował w słynnym John Jay College of Criminal Justice w Nowym Jorku uzyskując stopień licencjata z zakresu kryminalistyki, a następnie ukończył studia magisterskie na New York University. W 1975 r. uzyskał stopień doktora z zakresu biochemii. Pracował jako Commissioner of Public Safety i dyrektor laboratorium policyjnego stanu Connecticut, zaś w latach 1979-2000 pełnił funkcję stanowego chief criminalist. Obecnie prowadzi wykłady z kryminalistyki na University of New Haven i jako profesor wizytujący w East China University of Political Science and Law. Jest założycielem Henry C. Lee Institute of Forensic Science na Uniwersytecie w New Haven, centrum badawczego, w którym kształcą się kryminaliści z całego świata. Jako ekspert brał udział w wielu słynnych sprawach kryminalnych, w tym w sprawie O.J.Simpsona, w śledztwie po zamachu na World Trade Center, w wykryciu snajpera w Waszyngtonie, wznowionym badaniu zamachu na prezydenta Johna Kennedy’ego. Korzystając ze swojego bogatego doświadczenia zawodowego, dr Lee jest także znakomitym popularyzatorem kryminalistyki, występując w wielu programach telewizyjnych (np. Trace Evidence: The Case Files of Dr. Henry Lee).

- FORENSIC SCIENCE IN AN ADVERSARIAL CRIMINAL JUSTICE SYSTEM: ARE RECENT LEGAL AND ORGANISATIONAL DEVELOPMENTS IN ENGLAND AND WALES RELEVANT TO POLAND OR INTERNATIONAL CRIMINAL JUSTICE COOPERATION BETWEEN OUR COUNTRIES? – (part I) prof. Tim Wilson, (part II) dr Chris Wood, Northumbria University
- BIEGLI SĄDOWI W NOWYCH REALIACH PROCESU KARNEGO - prof. dr hab. Bogusław Sygit, dr Damian Wąsik, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- OCENA DOWODU Z OPINII BIEGŁEGO W ZNOWELIZOWANYM PROCESIE KARNYM – prof. dr hab. Czesław Kłak, Zakład Kryminalistyki i Kryminologii Wyższej Szkoły Prawa i Administracji, Rzeszów – Przemysław
- EKSPERTYZY KRYMINALISTYCZNE W NOWYM MODELU PROCESU KARNEGO – mgr Marta Janocha, dr hab. prof. nadzw. Anna Koziczak, Instytut Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
- CHAOTYCZNA REFORMA PRAWA O BIEGŁYCH - prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, prof. dr hab. Piotr Girdwoyń, Katedra Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego
- Dyskusja

Sesja I c.d.: Aktualne kierunki i metody badań kryminalistycznych – przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Girdwoyń

- MOŻLIWOŚCI ANALITYCZNE SKANINGOWEJ MIKROSKOPII ELEKTRONOWEJ W KONTEKŚCIE WYBRANYCH BADAŃ KRYMINALISTYCZNYCH - dr Anna Łasińska, Biuro Badań Kryminalistycznych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- MIKROŚLADY KRYMINALISTYCZNE W REKONSTRUKCJI WYPADKÓW DROGOWYCH – dr. hab. prof. IES Jolanta Wąs-Gubała, Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie
- BIOMETRYCZNE PODPISY ELEKTRONICZNE - Tomasz Dziedzic, Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie
- E-PISMO. MOŻLIWOŚCI BADAŃ IDENTYFIKACYJNYCH I PORÓWNAWCZYCH - mgr inż. Krystyn Łuszczuk, mgr Andrzej Łuszczuk, dr Mieczysław Goc, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne
- Dyskusja

III DZIEŃ - 26 CZERWCA 2015 R. (PIĄTEK)

Sesja V: Kryminalistyczna problematyka współczesnej przestępczości – przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Widła

- THE ROLE OF CRIMINALISTICS IN COUNTERACTION TO TERRORISM, prof. Valery Shepitko, Head of Criminalistics Department of Yaroslav the Wise National Law University (Kharkiv, Ukraine); prof. Michael Shepitko, Senior Staff Scientist of Academician Stashis Scientific Research Institute for the Study of Crime Problems (Kharkiv, Ukraine), Assistant Professor of Criminal Law Department of Yaroslav the Wise National Law University (Kharkiv, Ukraine)

- INVESTIGATION OF EMERGING DRUG RELATED DEATHS AND AUTOMOBILE CRASHES USING FORENSIC SCIENCE METHODS - Michael F. Rieders, Ph.D., Forensic Toxicologist and Lab Director NMS Labs
- USTALENIE ZLECENIODAWCY ZABÓJSTWA, POMOCNIKA LUB ŚWIADKA ZA POMOCĄ BADANIA POLIGRAFICZNEGO – dr hab. prof. nadzw. Ryszard Jaworski, Katedra Kryminalistyki Uniwersytetu Wrocławskiego
- WYKORZYSTANIE W PROCESIE KARNYM MATERIAŁÓW UZYSKANYCH W WYNIKU TZW. VIDEOOBSERWACJI (REJESTRACJI OBRAZU I DŹWIĘKU ZDARZEŃ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH) – **prof. nadzw. dr hab.** Adam Taracha, Kierownik Katedry Kryminalistyki i Prawa Dowodowego Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie
- PROBLEMATYKA BADAŃ AUTENTYCZNOŚCI CYFROWYCH NAGRAŃ FONICZNYCH dr Rafał Korycki, Biuro Badań Kryminalistycznych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- Dyskusja

Sesja V c.d.: Kryminalistyczna problematyka współczesnej przestępczości przewodnicząca: prof. UMK dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz

- „BRUDNA ROBOTA”, CZYLI KILKA UWAG NA TEMAT OPINIOWANIA W SPRAWACH O WYPADKI DROGOWE - dr Małgorzata Maria Żoła, Zakład Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytet Gdański
- O NIEKTÓRYCH PRZYCZYNACH MAŁEJ EFEKTYWNOŚCI ŚCIGANIA ZORGANIZOWANEJ PRZESTĘPCZOŚCI GOSPODARCZEJ W POLSCE, Piotr Herbowski, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Wydział Zamiejscowy w Poznaniu
- TRUDNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKRYWANIEM PRZESTĘPSTW DOKONYWANYCH ZA POMOCĄ KOMPUTERÓW I URZĄDZEŃ MOBILNYCH, mgr Bartosz A. Adamus, Katedra Postępowania Karnego i Kryminalistyki, Zakład Kryminalistyki, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Łódzki
- THE CRIMINALISTICS CRIME CHARACTERISTIC: MODERN NTERPRETATION OF THEORETICAL PROBLEMS, prof. dr. Snieguolė Matulienė, [Institute of Criminal Law and Procedure](#), Faculty of Law, Mykolas Romeris University, Lithuania
- RESEARCH AND DEVELOPMENT AT THE INSTITUTE OF CRIMINALISTICS PRAGUE, Pavel Kolář, Institute of Criminalistics Prague
- Dyskusja
- Podsumowanie i zakończenie Konferencji

SESJA PLAKATOWA

1. Joanna Brylak, Katarzyna Julia Furman
RELACJA BIEGŁY – STRONY PROCESU/PEŁNOMOCNICZY PO NOWELIZACJI KODEKSU POSTĘPOWANIA KARNEGO
2. Radoslav Drapka, René Kliment, Marta Svítková, Jozef Pacalaj

HALF TERM OF THE RESOLUTION OF APVV-0219-12: AUTOMATED PROCESSING OF SHOEPRINT OBJECTS

3. Mieczysław Goc, Marek Miron
GLOBALGRAF II - ZESTAW PROGRAMÓW DO KOMPUTEROWEJ ANALIZY PISMA RĘCZNEGO I PODPISÓW
4. Jacek Kudła
KRYMINALISTYCZNA PROBLEMATYKA RELACJI CZYNNOŚCI OPERACYJNO - ROZPOZNAWCZYCH DO NOWEGO MODELU PROCESU KARNEGO

Ogółem do udziału w Konferencji zarejestrowały się 174 osoby, z czego z zagranicy 16 osób. Zgłoszono 60 referatów i 6 plakatów naukowych, z czego 1 zagraniczny. Do wygłoszenia zostało zakwalifikowanych 35 referatów, z czego 11 referatów zagranicznych.

8. Wykaz najważniejszych instytucji, których przedstawiciele uczestniczyli w Konferencji

Uczelnie:

- Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie
- Uniwersytet Łódzki, Wydział Prawa i Administracji Katedra Postępowania Karnego i Kryminalistyki
- Politechnika Łódzka Instytut Chemii Ogólnej i Ekologicznej
- Uniwersytet Warszawski
- Uniwersytet w Białymstoku
- Uniwersytet Szczeciński
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Prawa i Administracji
- Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Pracownia Kryminalistyki WPiA
- Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
- Uniwersytet Wrocławski
- Uniwersytet Jagielloński, Katedra Kryminalistyki
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- Uniwersytet Gdański, Zakład Kryminalistyki
- Uniwersytet Jagielloński Katedra Kryminalistyki
- Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
- Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszów – Przemysł, Zakład Kryminalistyki i Kryminologii
- Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej Wydział Zamiejscowy w Poznaniu, Katedra Prawa Karnego
- Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości Instytut Nauk Medycznych w Warszawie
- Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach - Katedra Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo-Lekarskiej
- Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie
- [Institute of Criminal Law and Procedure](#), Faculty of Law, Mykolas Romeris University, Lithuania
- Northumbria University
- The Henry C. Lee Institute of Forensic Science University of New Haven
- NMS Labs, United States

- Head of Criminalistics Department of Yaroslav the Wise National Law University (Kharkiv, Ukraine)

Inne:

- Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne
- Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A.
- Prokuratura Okręgowa w Katowicach
- Prokuratura Okręgowa w Toruniu
- Sąd Rejonowy w Toruniu
- Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji
- Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna
- Biuro Badań Kryminalistycznych ABW
- Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej
- Służba Kontrwywiadu Wojskowego
- Wojewódzkie Laboratoria Kryminalistyczne
- Komenda Stołeczna Policji
- Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi
- Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie
- Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu
- Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach
- Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu
- Komenda Wojewódzka Policji zs. w Radomiu
- Polskie Towarzystwo Psychiatrii Sądowej
- Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne
- Forensic Science Centre of Lithuania
- Centrum Badań Kryminalistycznych Policji Litewskiej
- Kriministický a expertizný ústav PZ SR (Słowacja)
- Institute of Criminalistics Prague (Czechy)
- Foster and Freeman Ltd.

9. Opis osiągniętych celów i uzyskanych efektów Konferencji

Konferencja została zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne (główny organizator), przy współdziałaniu Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji oraz Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. Obrady odbywały się w Toruniu w Hotelu Copernicus W DNIACH

Konferencje PTK należą do największych tego rodzaju krajowych przedsięwzięć kryminalistycznych, gromadzących zwykle kilkuset uczestników, spośród pracowników naukowych uniwersyteckich katedr kryminalistyki i szkół policyjnych, ekspertów laboratoriów kryminalistycznych, pracowników i funkcjonariuszy policji, ABW i innych służb, prokuratorów, sędziów oraz wszystkich tych, dla których kryminalistyka stanowi teoretyczną podbudowę zawodu.

Konferencje noszą tradycyjną nazwę: „Sympozja Kryminalistyczne”, nawiązującą do pierwszej konferencji zorganizowanej w 1978 r. w Krakowie przy współudziale Instytutu Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna.

Wykład inauguracyjny zatytułowany: *Tendencje w rozwoju kryminalistyki – tworzenie modelu „narodowego” czy współtworzenie europejskiej przestrzeni kryminalistycznej?* wygłosił prof. Henryk Malewski, reprezentujący Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne.

Wszystkie przedstawione referaty były starannie dobrane. W swych wystąpieniach prelegenci umiejętnie łączyli zagadnienia naukowe z praktycznymi, dzięki czemu były one niezwykle interesujące i istotne z punktu widzenia odbiorcy. Wiele uwagi poświęcono konsekwencjom zmian procedury karnej, które weszły w życie w lipcu tego roku (prof. dr hab. Jan Widacki, prof. dr hab. Bogusław Sygit, dr Damian Wąsik, mgr Marta Janocha, dr hab. prof. nadzw. Anna Koziczak), jak również sytuacji biegłych (dr Magdalena Tomaszewska-Michalak), a zwłaszcza dylematom ustawy o biegłych, która od lat nie może się doczekać uchwalenia (prof. dr hab. Ewa Gruza, prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, prof. dr hab. Piotr Girdwoń).

Najobszerniejszy panel tematyczny wypełniły referaty poświęcone problematyce nowych technik i metod badawczych w ekspertyzie kryminalistycznej. Mówiono m.in. o nowatorskich metodach klasycznych i technicznych badań dokumentów (prof. dr hab. Tadeusz Widła, mgr Krzysztof Przybysz, mgr Ewelina Jakielaszek) oraz nowych rodzajach zapisów, w tym e-pisma i podpisów biometrycznych (mgr Andrzej Łuszczuk, dr Mieczysław Goc, dr Tomasz Dziedzic), o problematyce badań komputerowych (mgr Bartosz A. Adamus), badań chemicznych (dr Marcin Gawryś), wykorzystania skaningowej mikroskopii elektronowej (dr Anna Łasińska), badań fonoskopijnych (dr Rafał Korycki), poligraficznych (dr hab. prof. nadzw. Ryszard Jaworski), badań mikrośladów (dr hab. prof. IES Jolanta Wąs-Gubała). Wskazywano na trudności i problemy związane z prawidłową i skuteczną realizacją działań procesowych i operacyjnych (prof. nadzw. dr hab. Adam Taracha), w tym związanych ze zwalczaniem zorganizowanej przestępczości gospodarczej (dr Piotr Herbowski), opiniowaniem w sprawach wypadków komunikacyjnych (dr Małgorzata Żoła) oraz użycia broni palnej (mgr Daniel Mańkowski), czy też rolą antropologa sądowego w postępowaniu karnym (mgr Andrzej Czubak).

Sporo miejsca podczas konferencji poświęcono także problematyce dowodów naukowych w kryminalistyce, odnosząc się do tych zagadnień zarówno z punktu widzenia teorii nauki (prof. dr hab. Jerzy Kasprzak, dr hab. prof. UWM Jarosław Moszczyński), jak i

kazuistyki (prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz, dr hab. prof. UMK Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz).

Orócz przedstawicieli polskiej nauki i praktyki mogliśmy również wysłuchać gości zagranicznych, m.in. z Litwy, Słowacji, Wielkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych. Zagraniczni goście mówili o problematyce biegłych-ekspertów w swoich krajach („Problems of selection, evaluation, certification of persons intending to become registered forensic experts in Lithuania” – doc. dr Gabrielė Juodkaitė-Granskienė) i systemie badań kryminalistycznych („System badań kryminalistycznych w policji litewskiej: tradycje oraz aktualia” – Genrikas Nedveckis, naczelnik Centrum Badań Kryminalistycznych Policji Litewskiej), kontradyktoryjności w amerykańskim procesie karnym („Fixing problems in the adversarial judicial system in the USA”, prof. Peter Bilous, dyrektor Forensic Science Program Department of Chemistry & Biochemistry), możliwej współpracy państw w zakresie kryminalistyki („Forensic science in an adversarial criminal justice system: are recent legal and organisational developments in England and Wales relevant to Poland or international criminal justice cooperation between our countries?” – prof. Tim Wilson, dr Chris Wood, Northumbria University), a także o problematyce ekspertyz narkotykowych („Investigation of emerging drug related deaths and automobile crashes using forensic science methods” – dr Michael F. Rieders, Forensic Toxicologist and Lab Director NMS Labs).

Ważnym wydarzeniem konferencji była sesja okolicznościowa, podczas której podpisano umowę o współpracy pomiędzy Litewskim Towarzystwem Kryminalistycznym a Polskim Towarzystwem Kryminalistycznym. Sesję tę wieńczył wykład gościa specjalnego konferencji, prof. Henry’ego Lee – światowej sławy amerykańskiego kryminalistyka, eksperta m.in. w sprawie O.J. Simpsona, śledztwie po zamachu na World Trade Center, sprawie waszyngtońskiego snajpera, a także w badaniu okoliczności zamachu na prezydenta Stanów Zjednoczonych Johna Kennedy’ego. Profesor Henry Lee jest również wykładowcą akademickim (University of New Haven oraz East China University of Political Science and Law), a także prowadzi centrum badawcze – Henry C. Lee Institute of Forensic Science.

Konferencja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem środowiska naukowego oraz przedstawicieli praktyki kryminalistycznej. Uczestniczyło w niej ponad 180 osób. Ze względu na ograniczone ramy czasowe spośród nadesłanych 60 referatów do wygłoszenia wybrano te, które były najbardziej reprezentatywne dla problematyki poszczególnych sesji tematycznych. Wszystkie zgłoszone referaty, po nadesłaniu pełnych tekstów i uzyskaniu pozytywnych recenzji, zostaną opublikowane w materiałach pokonferencyjnych. Streszczenia referatów

oraz abstrakty plakatów opublikowano w materiałach konferencyjnych. Konferencja była okazją do poznania nie tylko polskich, ale również ważnych światowych zagadnień i osiągnięć kryminalistyki.

Organizatorzy przewidzieli również sesję plakatową, która była okazją do zaprezentowania zagadnień w formie zwięzłych prezentacji, wykresów oraz zdjęć.

Patronat honorowy nad konferencją objął Komendant Główny Policji, patronat medialny miesięcznik „Policja 997”, wydawany przez Komendę Główną Policji, oraz kwartalnik „Człowiek i Dokumenty”, wydawany przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych.

Wyniki konferencji zostały rozpowszechnione na stronie internetowej Konferencji, stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego oraz w publikacji książkowej o charakterze monografii wieloautorskiej, która może stanowić podstawę dla działań praktycznych w zakresie czynności kryminalistycznych w postępowaniu karnym i cywilnym.

Konferencja została dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na podstawie decyzji nr 757/P-DUN/2015 z dnia 16.03.2015 r. ze środków na realizację zadania z zakresu działalności upowszechniającej naukę.

/zasięg międzynarodowy, liczba uczestników 174 osoby/

III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Miejsce Zdarzenia” **Warszawa 18-19 marca 2015 r.**

Organizatorzy - Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji – Instytut Badawczy i Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne.

Konferencja odbyła się pod patronatem honorowym Komendanta Głównego Policji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości, jako impreza towarzysząca XVII Międzynarodowych Targów Analityki i Technik Pomiarowych EuroLab oraz IV Międzynarodowych Targów Techniki Kryminalistycznej CrimeLab.

Było to trzecie spotkanie poświęcone miejscu zdarzenia. Tematem przewodnim konferencji była nowelizacja kodeksu postępowania karnego. Spotkanie miało na celu omówienie zmian w procesie dowodowym oraz porównanie polskich przepisów z systemem prawa karnego w krajach anglosaskich. W czasie obrad przedstawione zostały korzyści wynikające z nowego systemu karnego, jak również rola osób zaangażowanych w czynności

procesowe od miejsca zdarzenia po rozprawę sądową, w tym technika kryminalistyki, biegłego, prokuratora, obrońcy i sędziego.

Pierwszy dzień konferencji – 18 marca 2015 roku – poświęcony był roli technika kryminalistyki. Wymiana doświadczeń związanych z badaniem miejsca zdarzenia, informacji o nowoczesnych technologiach oraz standardach wykorzystywanych w procesie zabezpieczania miejsca zdarzenia między przedstawicielami organów ścigania i organów procesowych z Polski, Europy i USA służyła wypracowaniu jeszcze bardziej efektywnych praktyk stosowanych na miejscu zdarzenia, tak aby spełniały wymagania nowej ustawy oraz umożliwiły podważenie dowodu w sądzie. Integralnym elementem konferencji były pokazy z udziałem techników kryminalistyki z Polski i Wielkiej Brytanii – inscenizacja oględzin miejsca zdarzenia.

Podczas drugiego dnia konferencji – 19 marca 2015 roku – omówiona została rola biegłego oraz organów procesowych, ze szczególnym uwzględnieniem poszczególnych etapów oględzinowych i badawczych, a także prawidłowego obiegu materiału dowodowego od momentu zabezpieczenia na miejscu zdarzenia do przedstawienia go na sali sądowej w kontekście nowelizacji Kodeksu postępowania karnego. Wszelkie nieprawidłowości w wykonaniu ww. czynności mogą doprowadzić do zakwestionowania opinii biegłego przez strony procesu. Nowelizacja Kodeksu postępowania karnego ma na celu usprawnienie procedury karnej, poprzez nadanie jej bardziej kontradyktoryjnego charakteru, zbliżonego do systemu prawa karnego obowiązującego w krajach anglosaskich, który przedstawiają zaproszeni goście z Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

Jako prelegenci i moderatorzy wystąpili: prof. zw. dr hab. dr h.c. Brunon Hołyst (Uniwersytet Łódzki), prof. dr hab. Maria Rogacka-Rzewnicka (Uniwersytet Warszawski), podinsp. Krzysztof Sawicki (Zakład Służby Kryminalnej, Szkoła Policji w Pile), prof. dr hab. Jan Widacki (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego), dr Mieczysław Goc (Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne), mł. insp. Piotr Trojanowski (Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji), Dariusz Knapiek (EC Test Systems), Jeremy Smith (Humberside Police), kom. dr n. med. Renata Zbieć Piekarska (Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji), dr Kamil Januskiewicz (Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji), Igor Olewiecki (GE Healthcare), Maria Kambosos (Forensic Science Institute of BKA), Fernando Viegas (Policia Judiciara), Ewa Jędrych i Krzysztof Biskup (Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji), Professor Chi Chung Yu, Ph.D. (Department of Forensic Science, College of Criminal Justice, Sam Houston State

University), prof. dr hab. Piotr Girdwoyń (Uniwersytet Warszawski), Professor Peter Bilous (Washington University), Mira Prausnitz (Thermo Fisher Scientific), dr Alfred Staszak (Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze), dr Sebastian Ładoś (Sędzia), Artur Dębski (Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji).

Przedsięwzięcie było skierowane do przedstawicieli sądownictwa i prokuratury, teoretyków i praktyków kryminalistyki, naukowców, kadry kierowniczej Policji, techników kryminalistyki, studentów prawa oraz szkół policyjnych, a także przedstawicieli biznesu z kraju i ze świata.

/zasięg międzynarodowy, liczba uczestników 160 osób/

II Kongres Nauk Sądowych
Warszawa 20 czerwca 2015 roku
/Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego/

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne było, obok Polskiego Towarzystwa Psychiatrii Sądowej, jednym z głównych organizatorów Kongresu.

Tematyka Kongresu obejmowała następujące grupy zagadnień:

1. Zmiany w polskim postępowaniu karnym. Nowe podejście do zasady kontradiktoryjności.
2. Ustawa o biegłych sądowych.
3. Status biegłego w Polsce.

Do udziału w Kongresie zaproszono wszystkich biegłych wpisanych na listy biegłych w Sądach Okręgowych, jak również osoby, które występują w sprawach karnych i cywilnych, jako biegli ad hoc oraz wszystkie osoby zainteresowane funkcjonowaniem biegłych w wymiarze sprawiedliwości. W Kongresie wzięli udział biegli sądowi reprezentujący różne nauki sądowe, oraz m.in. prof. T. Tomaszewski, prof. dr hab. T. Widła, dr J. Pobocho, prof. nadzw. dr hab. Cz. Kłak - podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, dr hab. M. Zbrojewska - podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, p.pr. M. Haładyj, i dr P. Nazaruk reprezentujący Ministerstwo Gospodarki. Polską Federację Stowarzyszeń Rzecznawców Majątkowych reprezentowała Małgorzata Skąpska pełnomocnik Zarządu PFSRM ds. biegłych sądowych.

Trzy sesje tematyczne poświęcone były prezentacjom i dyskusji w zakresie nauk medycznych, psychologii, pedagogiki, kryminalistyki; w zakresie nauk technicznych i rolniczych, budownictwa, informatyki i pożarnictwa oraz w zakresie rzeczoznawstwa i nauk ekonomicznych. Najciekawsze referaty dotyczyły opinii biegłego jako ewentualnej informacji

publicznej, problematyki opinii prywatnej w polskim prawie cywilnym, tematyki mediacji i arbitrażu, oraz oceny projektu ustawy o biegłych sądowych.

II Kongres zakończył się uchwałą, która ocenia krytycznie projekt ustawy o biegłych sądowych, jako niedostosowanego do potrzeb polskiego wymiaru sprawiedliwości i nieuwzględniającego nowych rozwiązań przewidzianych w znowelizowanych przepisach kodeksu postępowania karnego. Projekt ten nie spełnia także uzasadnionych oczekiwań środowiska biegłych i rzeczoznawców oraz nie uwzględnia uwag i krytycznych wniosków, jakie zgłosiły stowarzyszenia i organizacje zrzeszające biegłych. Konieczne jest zatem, w konsultacji ze środowiskiem biegłych i rzeczoznawców, pilne przygotowanie nowego projektu ustawy, dostosowanego do nowych rozwiązań prawnych i potrzeb wymiaru sprawiedliwości. Stowarzyszenia i organizacje zrzeszające biegłych deklarują pełną pomoc i współdziałanie w pracach nad przygotowaniem takiego projektu. Uczestnicy kongresu nadal podkreślają, że jednym z ciągle nierozwiązanych problemów jest dostosowanie wynagrodzeń biegłych sądowych do ich wysokich kompetencji oraz odpowiedzialności zawodowej i społecznej, jaką ponoszą za swoje opinie. Projekt ustawy o biegłych sądowych całkowicie pomija ten problem, a jest on jednym z obiektywnych i koniecznych warunków poprawy poziomu opiniowania w Polsce. Szerszego upowszechnienia i praktycznego stosowania wymagają zasady etycznego postępowania biegłych i rzeczoznawców, zawarte w kodeksach etycznych stowarzyszeń i instytucji zrzeszających biegłych i rzeczoznawców. Zdaniem uczestników istnieje potrzeba stałego rejestrowania i monitorowania wniosków i postulatów środowiska biegłych i rzeczoznawców, w tym poprzez forum internetowe na stronie internetowej www.2kns.pl. Uczestnicy Kongresu uznają celowość systematycznego organizowania ogólnopolskich spotkań biegłych i rzeczoznawców w przyszłości, które powinny stać się forum wymiany myśli i poglądów, reprezentować środowisko biegłych i rzeczoznawców oraz wyrażać jego poglądy wobec władz publicznych.

Poniżej szczegółowy program Kongresu:

11:00- 11:15	Otwarcie Kongresu, powitanie uczestników	Prof. Tadeusz Tomaszewski Dr med. Jerzy Pobochoa
11:15 – 11:45	Zmiany w procesie karnym po 1 lipca 2015 roku a kontrydiktoryjność	Dr hab. Monika Zbrojewska Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

11:45 – 12:00	Zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego dotyczące mediacji i arbitrażu	R. pr. Mariusz Haładaj Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki
12:30 – 12:50	Opinia biegłego a standardy rzetelnego postępowania sądowego w sprawach cywilnych	Dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US Wydział Prawa i Administracji US
12:50 – 13:10	Status wykonawcy ekspertyzy pozasądowej	Prof. dr hab. Tadeusz Widła Katedra Kryminalistyki UŚ w Katowicach
13:10 – 13:30	Opinia biegłego i jej ocena w znowelizowanej procedurze karnej	prof. nadzw. dr hab. Czesław Kłak
13:30 – 13:50	Opinia biegłego w nowym postępowaniu karnym, ekspert powoływany przez sąd i strony postępowania (opinia „prywatna”)	Mgr Maciej Strączyński, SSO Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA
14:10 – 14:30	Rola biegłych i ekspertów w realizacji Prawa do obrony i prawa restytucyjnego	Dr Ludwika Mostowicz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytet Jagielloński
14:30 – 14:50	Etyczne problemy biegłego i rzeczoznawcy, kodeks etyczny	Dr med. Jerzy Pobocha Polskie Towarzystwo Psychiatrii Sądowej
16:00 – 18:00	OBRADY W SEKCJACH	
16:00 –16:20	Zagrożenia i wyzwania opiniowania przez lekarza biegłego sądowego w medycynie i technologii medycznej na progu XXI wieku	Dr n. med. Andrzej Darmoliński Specjalista neurochirurg, neurolog
16:20 –16:40	Zadania biegłego psychiatry w konfrontacji ze znowelizowanym prawem karnym	Prof. dr hab. Janusz Heitzman Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

16:40 –17:00	Doświadczenia Śląskiej Izby Lekarskiej w integrowaniu lekarzy i lekarzy dentyków – biegłych sądowych	Dr n. med. Ryszard Szozda Przewodniczący Zespołu ds. orzekania i opiniowania sądowo-lekarskiego Śląskiej Izby Lekarskiej
17:00 –17:20	Propozycja wsparcia biegłych w procesie opiniowania sądowo-lekarskiego następstw szkód osobowych nowoczesnym wielowymiarowym systemem HBT Index	Waldemar Truskiewicz Polskie Towarzystwo Medycyny Sądowej i Kryminologii Polskie Towarzystwo Medycyny Ubezpieczeniowej
17:20 –17:40	Czy konieczny jest biegły lekarz w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy	Lek. Grzegorz Wrona Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Naczelna Izba Lekarska
17:40 – 18:00	Kryminalistyka w USA	Dr Henry C. Lee Institute of Forensic Science, University of New Haven
16:00 – 16:20	Problemy prawidłowej oceny stanu faktycznego i prawnego procesów budowlanych i utrzymania obiektów budowlanych będących przedmiotem sporu rozstrzyganego przez sąd	Danuta Paginowska Polska Izba Inżynierów Budownictwa
16:20 – 16:40	Dowód z opinii biegłego w postępowaniach przed polskimi i międzynarodowymi sądami arbitrażowymi	Dr Piotr Nazaruk Zespół ds. Prawa Gospodarczego przy Ministrze Gospodarki WSB w Gdańsku
16:40 – 17:00	Specyfika pracy biegłego z zakresu informatyki – pięć lat później	Maciej Szmit Polskie Towarzystwo Informatyczne
16:00 – 16:20	Odpowiedzialność zawodowa rzeczoznawcy majątkowego pełniącego funkcje biegłego sądowego w aspekcie projektu wprowadzenia instytucji zawieszenia prawa do wykonywania	Mgr inż. Małgorzata Skąpska Polska Federacja Stowarzyszeń Rzecznawców

	czynności biegłego sądowego	Majątkowych
16:20 – 16:40	Dylematy biegłych z zakresu analiz ekonomicznych i finansowych podczas sporządzania opinii w sprawach cywilnych, gospodarczych oraz karnych	Dr n. ekonom. Agnieszka Maciąg Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
16:40 – 17:00	Uwagi dotyczące niektórych przepisów prawa wiążących się ze statusem i wykonywaniem funkcji biegłego sądowego	Mgr inż. Stanisław Kolanowski Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych

W Komitecie Organizacyjnym II Kongresu Nauk Sądowych z ramienia PTK uczestniczyli: Prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski (reprezentował także Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. praw Tadeusz Widła (reprezentował także Katedrę Kryminalistyki Uniwersytetu Śląskiego) oraz dr Mieczysław Goc.

/zasięg ogólnokrajowy, liczba uczestników ok. 800 osób/

Seminarium/warsztaty kryminalistyczne: Rozwiązania Leica dla kryminalistyki

Warszawa, 28 września – 1 października 2015 r.

Warsztaty zostały zorganizowane wspólnie przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, firmę *Leica Microsystems* oraz *LABSOFT* przy współudziale Centralne Laboratorium Kryminalistycznego Policji.

Warsztaty odbywały się przez cztery dni. Łącznie uczestniczyło w nich 75 osób. Byli to biegli i eksperci z CLKP i 17 laboratoriów kryminalistycznych KWP oraz KSP, Biura Badań Kryminalistycznych ABW, laboratorium Straży Granicznej i PTK. Program warsztatów obejmował m.in.: wykład: *“Leica solutions for Forensic” M. Doppler* (prezentacja w j. angielskim), prezentację całej gamy mikroskopów (*LABSOFT /Leica*), możliwość przetestowania własnych próbek uczestników na różnego rodzaju mikroskopach *Leica Microsystems*: - mikroskopie porównawczym, mikroskopach stereoskopowych (M205C; M60; A60), mikroskopach metalograficznych (DM4000M; DMI3000M) i mikroskopach cyfrowych (DVM6, DMS1000). Warsztaty odbyły się w siedzibie Polskiego

Towarzystwa Kryminalistycznego. Stanowiły doskonałą okazję do zapoznania się z możliwościami, które dają najnowsze mikroskopy świetlne z oferty firmy *Leica Microsystems*, wiodącego producenta tego typu urządzeń. Spotkania prowadził specjalista aplikacyjny z firmy *Leica Microsystems* – Pan Michael Doppler wraz z zespołem specjalistów z firmy Labsoft. Uczestnictwo w seminarium było bezpłatne dla uczestników.

/zasięg ogólnokrajowy, liczba uczestników 75 osób/

Konferencje, spotkania naukowe i inne przedsięwzięcia kryminalistyczne organizowane przez Oddziały Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego

ODZIAŁ WARMIŃSKO-MAZURSKI²

Oddział Warmińsko-Mazurski PTK prowadzi ścisłą i bardzo owocną współpracę ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki, którego opiekunem jest dr hab. Denis Sołodow (wiceprezes OWM PTK). W ramach tej współpracy zrealizowano w roku 2015 m.in. następujące przedsięwzięcia:

1. Najważniejszym przedsięwzięciem było zorganizowanie w dniu 30.05.2015 r. II Edycji Konkursu Wiedzy z Kryminalistyki. W Konkursie wzięło udział 113 studentów. Pierwszy etap miał formę testu składającego się z 40 pytań zamkniętych. Do drugiego etapu zakwalifikowało się 18 osób - zadaniem było rozwiązanie testu składającego się z 10 pytań otwartych. Wyniki:
 - I miejsce - Ewa Piwnicka - studentka I roku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia - bezpieczeństwo wewnętrzne,
 - II miejsce - Daniel Supiński - student I roku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia - bezpieczeństwo wewnętrzne,
 - III miejsce - Anna Slendak, Damian Szejner (ex aequo) - studentki I roku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia - bezpieczeństwo wewnętrzne,
 - wyróżnienie - Dawid Popławski - student I roku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia - bezpieczeństwo wewnętrzne.

Ponadto:

² Opracowano według informacji sporządzonej przez p. prof. nzw. dr hab. Jarosława Moszczyńskiego, prezesa Oddziału Warmińsko-Mazurskiego Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

2. Zorganizowano stoisko kryminalistyczne w ramach Dnia Otwartego UWM, w dniu 17.03.2015, realizacja: T. Wiśniewski, K. Kazaniecki, P. Kłok, D. Ślązak, K. Karwowska.
3. Grupa studentów zwiedziła Laboratorium Kryminalistyczne KWP w Olsztynie, w dniu 12.05.2015, odpowiedzialny: dr hab. D. Sołodow.
4. Przeprowadzono warsztaty kryminalistyczne w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jacka Kaczmarskiego w Olsztynku, w dniu 17.05.2015, odpowiedzialny: A. Gawliński.
5. Współorganizowano seminarium kryminalistyczne „DNA – Encyklopedia życia”, w dniu 18.05.2015, realizacja: K. Karwowska, T. Wiśniewski.
6. Zrealizowano spotkanie naukowe z prof. Bronisławem Młodziejewskim w dniu 30.04.2015.
7. Dr Wojciech Kasprzak wygłosił wykład pt. „Cyberterrorizm”, w dniu 10.06.2015.
8. Uczestniczono w Olsztyńskich Dniach Nauki, (pokaz ujawniania śladów linii papilarnych oraz daktyloskopowania), w dniach 23-25.09.2015, realizacja: dr hab. D. Sołodow, dr W. Kasprzak.

Pracownicy Katedry Kryminalistyki i Medycyny Sądowej, reprezentujący także PTK, uczestniczyli czynnie w wielu konferencjach naukowych, np.:

- VI Sympozjum Kryminalistyczne Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego „Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki”, Toruń 24-26.06.2015 (organizator – Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne),
- 7TH EUROPEAN ACADEMY OF FORENSIC SCIENCE CONFERENCE “Pushing boundaries, working without borders”, Praga 6-11.09.2015 (organizator: European Academy of Forensic Science),
- III Warmińska Konferencja Nauk Penalnych „Przyszłość polskiego prawa karnego. Alternatywne reakcje na przestępstwo”, Olsztyn 12-14.10. 2015 (organizator: Wydział Prawa i Administracji UWM),
- Jubileuszowa XX Konferencja „Zastosowanie metod AAS, ICP-AES i ICP-MS w analizie środowiskowej” Łódź 4-6.11.2015 (organizator: Instytut Chemii Ogólnej i Ekologicznej Politechniki Łódzkiej).

/zasięg – województwo i kraj, uczestniczyło łącznie ok. 300 osób/

ODDZIAŁ KRAKOWSKI³

W 2015 r. Oddział Krakowski PTK zrealizował następujące przedsięwzięcia kryminalistyczne:

1. W dniu 20 czerwca 2015 r. w Instytucie Ekspertyz Sądowych w Krakowie odbyło się zebranie Krakowskiego Oddziału PTK. W ramach zebrania zostały przedstawiony referat pt. „Samobójstwo, zabójstwo, nieszczęśliwy wypadek” - dr Joanna Stojer, dr Filip Bolechała, dr Bogdan Michalec.
2. W dniu 26 listopada 2015 r. w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie odbyła się II Konferencja „Ślady kryminalistyczne i ich wykorzystanie w postępowaniu przygotowawczym” , zorganizowana przez Instytut Ekspertyz Sądowych, Krakowski Oddz.PTK, Zespół Analityki Sądowej i Toksykologicznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN. W ramach konferencji członkowie PTK przedstawili następujące referaty:
 - *Charakterystyka mikrośladów* – Janina Zięba-Palus,
 - *Pozostałości po wystrzale z broni palnej* – znaczenie w rekonstrukcji przebiegu zdarzenia – Zuzanna Brożek-Mucha,
 - *Badania śladów kontaktowych (lakier, tworzywa, smar)* – Beata Trzcińska
 - *Rola mikrośladów w formie włókien w wyjaśnianiu okoliczności zdarzenia* – Jolanta Wąs-Gubała ,
 - *Ślady osób zaginionych – aspekty kryminalistyczne, poszukiwawcze oraz procesowe* – Joanna Stojer-Polańska, *Ślady farby i metalu widoczne na czaszce - kontakt z narzędziem zbrodni?* – Katarzyna Razarenkow
3. Udział członków Oddziału w konferencjach i seminariach:
 - a) EUROLAB 2015, Warszawa, 20 marca 2015, *Mikroślady w odtwarzaniu przebiegu zdarzenia przestępczego*, referaty wygłoszone:
 - J. Zięba-Palus - *Ślady lakieru a identyfikacja pojazdu sprawcy wypadku komunikacyjnego*,
 - J. Wąs-Gubała - *Fragmenty przeniesionych włókien i ich znaczenie w ustalaniu kontaktu sprawcy z ofiarą;*
 - b) VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK, Toruń 24-26.06.2015 wygłoszono referat:

³ Opracowano według informacji sporządzonej przez p. prof. dr hab. Janinę Ziębę-Palus, prezesa Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

- J. Wąs-Gubała - *Mikroślady kryminalistyczne w rekonstrukcji wypadku drogowego*;
- c) IX Polska Konferencja Chemii Analitycznej, Poznań, 6-10 lipiec 2015:
- R. Kowalski, J. Zięba-Palus, *Badania identyfikacyjno-porównawcze lakierów w sprayu metodami mikrospektrometrycznymi* (poster),
 - J. Zięba-Palus, S. Nowińska, R. Kowalski „Dyskryminacja taśm samoprzylepnych na podstawie składu chemicznego wyznaczonego metodą spektrometrii w podczerwieni” (referat),
 - J. Wąs-Gubała ” Metodyka badań identyfikacyjnych i porównawczych mikrośladów w formie fragmentów włókien,, (referat),
 - R. Starczak, J. Wąs-Gubała, „Wykorzystanie techniki MSP UV-Vis w badaniach porównawczych włókien wybarwionych barwnikami kwasowymi „ (poster),
 - B. Trzcicka ”Identyfikacja składników barwnych tonerów proszkowych ”(poster),
- d) Konferencja Włókiennicza CLOTECH, Łódź, 17-19.06.2015,
- J. Wąs-Gubała, *Identification of modern synthetic fibres in forensic laboratory* (referat);
- e) Seminarium Studenckiego Koła Naukowego Fizyków „Bozon”, Wydział Fizyki AGH, Kraków, 2.12.2015, Z. Brożek-Mucha, *Zastosowanie mikroskopii elektronowej i spektrometrii rentgenowskiej w badaniach śladów kryminalistycznych* (referat)
- f) Uniwersytet Dziecięcy UEK – warsztaty: J. Wąs-Gubała, *Kryminalistyka*,
- g) Uniwersytet Trzeciego Wieku UEK, J. Wąs-Gubała, *Kryminalistyka i jej współczesne możliwości*, Część I i II (wykłady).

/zasięg – województwo i kraj, uczestniczyło łącznie ok. 400 osób/

ODDZIAŁ GDAŃSKI⁴

W 2015 r. Oddział Gdański aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych odbywających się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz wspierał działalność Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki „*Modus Operandi*”. W ramach działalności Oddziału Gdańskiego PTK oraz Studenckiego Koła

⁴ Opracowano na podstawie informacji dr Małgorzaty M. Żoły, wiceprezesa Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

Naukowego Kryminalistyki „*Modus Operandi*” w kalendarz wydarzeń wpisały się następujące przedsięwzięcia kryminalistyczne:

1. W dniu 19 stycznia 2015 r. odbyło się pierwsze z cyklu spotkań naukowych pod tytułem „*Gdańskie Spotkania Kryminalistyczne*”. Tematem zajęć zorganizowanych dla studentów zainteresowanych problematyką były badania dokumentów. Wykład poprowadził mgr Mariusz Habkowski – biegły sądowy z zakresu z zakresu technicznych badań dokumentów, członek Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, Prezes Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego. Dwugodzinny wykład był przeznaczony dla studentów prawa i administracji oraz seminarzystów Zakładu Kryminalistyki WPiA UG.
 2. W dniu 10 kwietnia 2015 r. odbyło się drugie spotkanie z cyklu „*Gdańskich Spotkań Kryminalistycznych*”. W ramach wydarzenia zostały wygłoszone dwa wykłady dotyczące problematyki wykorzystania osiągnięć entomologii sądowej dla celów dowodowych oraz **autentyczności znaków pieniężnych**, dokumentów i podpisów. Pierwszy z wykładów wygłosiła dr Małgorzata Maria Żoła – adiunkt Zakładu Kryminalistyki Uniwersytetu Gdańskiego, Vice Prezes Oddziału Gdańskiego, zaś drugi mgr Mariusz Habkowski. Zajęcia zostały zorganizowane dla przeznaczony dla studentów prawa i administracji oraz seminarzystów Zakładu Kryminalistyki WPiA UG. Gośćmi specjalnymi byli studenci – członkowie Koła Kryminalistyki z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z Bydgoszczy wraz z opiekunem naukowym mgr Adamem Gotowiczem.
 3. 25 maja 2015 r. odbyła się druga edycja **Konkursu Kryminalistycznego**, w którym wzięli udział studenci prawa i administracji WPiA UG. Nagrody książkowe dla trojga najlepszych studentów ufundowało Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne oraz Kierownik Katedry Postępowania Karnego WPiA UG Prof. Sławomir Steinborn. Zwycięzcą konkursu okazał się Pan Szymon Nowak – student II roku administracji WPiA UG.
 4. 23 maja 2015 r. odbyło się trzecie spotkanie z cyklu „*Gdańskich Spotkań Kryminalistycznych*”. Tematem spotkania była problematyka wariografii kryminalistycznej. Wykład poprowadził ekspert KGP z zakresu badań wariograficznych. Prezentację wzbogaciła prezentacja możliwości sprzętu wariograficznego. Czterogodzinny wykład połączony z pokazem był przeznaczony dla studentów prawa i administracji oraz seminarzystów Zakładu Kryminalistyki WPiA UG.
-

5. 11 czerwca 2015 r., studenci ze Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki „Modus Operandi” Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego uczestniczyli w wizycie studyjnej, jaka odbyła się na terenie Zakładu Karnego w Gdańsku – Przeróbce.
6. 19 listopada 2015 r. odbyło się spotkanie z psychiatrą, dr. Piotrem Radziwiłłowiczem. Tematem spotkania były schorzenia neurologiczne a zaburzenia psychiczne w ujęciu prawniczym.

Ponadto członkowie Oddziału Gdańskiego PTK brali udział w następujących konferencjach i szkoleniach kryminalistycznych:

- w dniach 13-15 maja 2015 r. odbyło w Jesionce k/ Zielonej Góry XI Seminarium Kryminalistyczne pt. „Sądowo-medyczne i kryminalistyczne aspekty wypadków drogowych”, gdzie dr Małgorzata M. Żoła wygłosiła dwa wykłady. Pierwszy dotyczył samobójstw w ruchu drogowym, a drugi kryminalistycznej problematyki ustalenia osoby kierującej pojazdem;
- w dniach 28-30 maja 2015 r. w Krakowie dr Małgorzata M. Żoła wzięła udział w szkoleniu specjalistycznym „V-SIM obsługa i wykorzystanie w rekonstrukcji zdarzeń” zorganizowanym przez CybId;
- w dniach 10-12 czerwca 2015 r. odbyły się w Krakowie Warsztaty Krajowego Punktu Kontaktowego w zakresie wymiany informacji dotyczących zwalczania przestępczości dla funkcjonariuszy Służby Celnej, gdzie dr Małgorzata M. Żoła wygłosiła wykład pt. „7 złotych pytań z perspektywy zwalczania przestępczości narkotykowej”;
- w dniu 20 czerwca 2015 r. członkowie Oddziału Gdańskiego PTK uczestniczyli w obradach II Kongres Nauk Sądowych, który odbył się w Warszawie;
- w dniach 24-26 czerwca 2015 r. w Toruniu odbyło się VI Sympozjum Kryminalistyczne Międzynarodowa konferencja Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego "Kryminalistyka - jedność nauki i praktyki", na którym dr Małgorzata M. Żoła wygłosiła referat pt. „Brudna robota, czyli kilka słów na temat opiniowania w sprawach o wypadki drogowe” .

/zasięg – województwo i kraj, uczestniczyło łącznie ok. 300 osób/

ODDZIAŁ WARSZAWSKI⁵

W 2015 r. Oddział Warszawski aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych i zrealizował następujące działania:

1. Szkolenia dla studentów:

- 26 marca 2015r. - organizacja wizyty oraz wykładów dla studentów Koła Naukowego Prawa Karnego Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Gospodarce KUL w Stalowej Woli.

Tematyka wykładów:

- dr Aleksandra Tucholska - Lenart: "Terroryzm i katastrofy masowe wyzwaniem kryminalistyki XXI wieku",
- dr Katarzyna J. Furman: "Nauka kryminalistyki oraz działalność PTK",
- mgr Dariusz Jerzewski: prezentacja wariografu oraz omówienie ekspertyzy wariograficznej. W spotkaniu uczestniczyły 23 osoby.
- 15 czerwca 2015 r. zostało zorganizowane seminarium dla studentów Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach. Tematyka spotkania obejmowała zagadnienia związane z prezentacją wariografu /mgr Dariusz Jerzewski/ oraz wykład połączony z prezentacją nt. *Historia i stan obecny kryminalistyki polskiej i światowej* /Katarzyna J. Furman/. W seminarium uczestniczyło 28 osób.

2. Szkolenia dla licealistów:

- Dnia 2 czerwca 2015 r. Katarzyna J. Furman zaprezentowała uczniom Zespołu Szkół w Wieliszewie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Komornicy wykład pt. " Historia i współczesność kryminalistyki".
- Dnia 14 grudnia 2015 r. dr Mieczysław Goc wygłosił wykład nt.: "Nowe metody i techniki badawcze w ekspertyzie dokumentów".

3. Dodatkowo:

- Oddział Warszawski PTK aktywnie uczestniczył w przygotowaniach materiałów konferencyjnych VI Sympozjum Kryminalistycznego w Toruniu.

⁵ Opracowano na podstawie informacji dr Aleksandry Tucholskiej-Lenart Prezesa Oddziału Warszawskiego PTK oraz dr Katarzyny Furman-Łajszczak Sekretarza Oddziału Warszawskiego PTK.

- Prezes Oddziału dr A. Tucholska - Lenart opracowała informację na temat czterdziestoletniej działalności PTK, którą opublikowano w Kwartalniku Historii Nauki i Techniki PAN /R. 60: 2015 nr 3 s.119-121/.

/zasięg – województwo i kraj, uczestniczyło łącznie ok. 400 osób/

ODDZIAŁ KUJAWSKO-POMORSKI⁶

W 2015 r. Oddział Kujawsko-Pomorski PTK aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych i zrealizował następujące działania:

1. Oddział z ramienia Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika był współorganizatorem największego przedsięwzięcia kryminalistycznego PTK, jakim była Międzynarodowa Konferencja Naukowej - VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK pt. Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki (poza Polskim Towarzystwem Kryminalistycznym, współorganizatorami konferencji byli: Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji, Centrum Szkoleniowe Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego Sp. z o.o. oraz Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych). Konferencja odbyła się w Toruniu w dniach 24-26 czerwca 2015 r. Na szczególne podkreślenie zasługuje zaangażowanie w organizacji Konferencji dr hab. prof. UMK dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz prof. UMK.
2. Członkowie oddziału w osobach dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz prof. UMK oraz dr Leszka Stępki byli zaangażowani w przedsięwzięcia popularyzujące kryminalistykę. Na Wydziale Prawa i Administracji UMK uczestniczyli w Festiwalu Nauki, Sztuki, Kultury – organizowanego corocznie w UMK oraz dokonywali prezentacji zbiorów Katedry w związku z immatrykulacją.
3. Dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz prof. UMK oraz dr Leszek Stępka wraz ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki zorganizowali ogólnopolską studencką konferencję naukową *Kuba Rozpruwacz i inni...*, 24 kwietnia 2015 r., UMK Toruń.
4. Dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz prof. UMK oraz dr Leszek Stępka ogłosili i byli autorami lub współautorami referatów na konferencjach i sympoziach naukowych:
 - Józef Wójcikiewicz, Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz, *Sprawa „Gwałciciela z Belmont Shore” – kryminalistyczna teoria versus policyjna praktyka,*

⁶ Opracowano na podstawie informacji dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz, prof. UMK, Prezesa Oddziału Kujawsko Pomorskiego PTK.

Międzynarodowa Konferencja Naukowa - VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK: Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki, Toruń 24-26 czerwca 2015 r.;

- Leszek Stępka, *Niekompetencja biegłego „medyka” sądowego podczas ustalania przyczyny śmierci w wyniku postrzału*, *Międzynarodowa Konferencja Naukowa - VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK: Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki*, Toruń 24-26 czerwca 2015 r.

5. Publikacje i inne dokonania naukowe dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz prof. UMK oraz dr Leszka Stępki z zakresu kryminalistyki:

- Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz, *Kuba Rozpruwacz – niezidentyfikowany zabójca londyńskich prostytutek* [w:] *Kuba Rozpruwacz i inni*, Violetta Kwiatkowska- Wójcikiewicz (red.), Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2015, s. 53-73;
- Leszak Stępka, *Masowi zabójcy w szkołach. Od Dunblay do Newtown*, [w:] *Kuba Rozpruwacz i inni*, Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz (red.), Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2015, s. 219- 236;
- Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz, *Profesor Mariusz Kulicki – Twórca Katedry Kryminalistyki na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu*, XI *Kriminalistika ir teismo ekspertologi: moksalas, studijos, praktika*, XI *Criminalistics and Forensic Science: science, studies, practice*, Vilnius 2015, s. 436-450;
- redakcje – *Współczesna kryminalistyka. Wyzwania i zagrożenia*, Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz, Magdalena Zubańska, Wydawnictwo WSPol., Szczytno 2015 r.
- w okresie 1.VII.2015-15.VIII.2015 r. – Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz przebywała na stypendium naukowym we Freiburgu.

6. Podobnie jak w latach ubiegłych działalność Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PTK była związana z działalnością Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki, którego opiekunem naukowym jest dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz prof. UMK. Zajmowano się w szczególności zagadnieniami związanymi z publikacją książki pt. *Kuba Rozpruwacz i inni* (publikacja dofinansowana przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne) oraz zorganizowana spotkania seminaryjne na następujące tematy:

- rozboje w prawie polskim;
- pornografia;
- Kolumb. Znana postać, nieznana historia;

- fotografia kryminalistyczna;
 - znaczenie *modus operandi*.
7. Ponadto, jak co roku, odbyły się wyjscia studentów do toruńskiego Aresztu Śledczego oraz zorganizowano świąteczną zbiórkę dla Zakładu Karnego nr 1 w Grudziądzu, dla osadzonych kobiet i ich dzieci.
- /zasięg – województwo i kraj, uczestniczyło łącznie ok. 300 osób/

ODDZIAŁ ŚLĄSKI⁷

W 2015 r. Oddział Śląski współorganizował z Kołem Naukowym Kryminalistyki Veritas wykłady i spotkania:

1. 7 grudnia wykład dr hab. Uniwersytetu Wrocławskiego Macieja Trzcńskiego na temat "Współczesne metody poszukiwania oraz identyfikacji ofiar zabójstwa".
2. 21 grudnia wykład mł. insp. Zbigniewa Szachnitowskiego (b. naczelnika Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach) na temat „Możliwość identyfikacji osób metodami biometrycznymi wykorzystywanymi w kryminalistyce”.

Oddział uczestniczył również w wielu spotkaniach organizowanych dla studentów na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego albo na Wydziale w Katowicach Uniwersytetu SWPS, mających na celu propagowanie wiedzy z kryminalistyki.

Ponadto członkowie Oddziału byli autorami lub współautorami następujących publikacji:

- Tadeusz Widła,
Jeszcze raz o ekspertyzach pozasądowych,
„*Prokuratura i Prawo*”, n. 7-8, 2015, s. 36-43,
ISSN 1233-2577
- Tadeusz Widła,
Określanie płci na podstawie pisma,
„*Człowiek i dokumenty*”, nr 39, 2015, s. 59-64,
ISSN 1895-7552
- Marek Leśniak,
Selected problems on evaluation of polygraph examinations results,
“*European Polygraph*”, n. 4/30, 2014 (numer ukazał się na początku 2015), s. 189-196.
ISSN 1898-5238
- Tadeusz Widła, Marek Leśniak
Chytrze bydłą z pany kmiecie,
W: „Bezpieczeństwo- policja- kryminalistyka” (red. J. Czapska, A. Okrasa), Wyd. UJ,
Kraków 2015, s. 55-62, ISBN 978-83-233-3016-8

⁷ Opracowano na podstawie informacji dr hab. Maraka Leśniaka, Prezesa Oddziału Śląskiego PTK.

- Tadeusz Widła,

Topografia sygnowania,

W: „Współczesna problematyka badań dokumentów” (red. R. Cieśla), Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2015, s. 289-299, ISBN 978-83-61370-51-2

- Tadeusz Widła, (wsp. H. Widła),

Predykaty w sygnaturach,

W: „Współczesna problematyka badań dokumentów” (red. R. Cieśla), Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2015, s. 277-287, ISBN 978-83-61370-51-2

- Tadeusz Widła, Olivia Rybak,

Sygnatury Moneta,

W: „Współczesna problematyka badań dokumentów” (red. R. Cieśla), Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2015, s. 301-308, ISBN 978-83-61370-51-2

- Marek Leśniak, Sylwia Ławrentjew,

Z problematyki metodyki badania pisma patologicznego,

W: „Współczesna problematyka badań dokumentów” (red. R. Cieśla), Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2015, s. 141-144, ISBN 978-83-61370-51-2

- J. Kubiak, Marek Leśniak,

Z problematyki pisma lustrzanego – studium tekstu i podpisu,

W: „Współczesna problematyka badań dokumentów” (red. R. Cieśla), Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2015, s. 127-139, ISBN 978-83-61370-51-2

Członkowie Oddziału brali także udział (wygłaszając referat) w następujących konferencjach:

- **IV Ogólnopolska Konferencja Oddziałów Psychiatrii Sądowej, Polskie Towarzystwo Psychiatrii Sądowej, Spała, 13-14 marca 2015r.;**

Referaty:

1. Tadeusz Widła: *Listy pożegnalne samobójców,*
2. Marek Leśniak, (wsp. S. Ławrentjew: *Z problematyki wykorzystywania ekspertyz z zakresu patologii pisma).*

- **Międzynarodowa Konferencja Naukowa VI Symposium Kryminalistyczne PTK „Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki”, Toruń, 24-26 czerwca 2015r.;**

Referaty:

1. Tadeusz Widła: *Daty w sygnaturach,*

- **VIII Krakowska Konferencja Psychologii Sądowej, Katedra Psychiatrii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Ekspertyz Sądowych, Kraków, 28-29 listopada 2015r.;**

Uczestnicy:

- Marek Leśniak,

Referat:

1. Marek Leśniak (wsp. D. Dumiński): *Wpływ deprywacji potrzeby snu na treść relacji świadka.*

- **Ogólnopolska konferencja naukowa: „Instrumentalne i nieinstrumentalne metody detekcji nieuczciwości – aktualne kierunki badań i uwarunkowania prawne”, Polskie Towarzystwo Badań Poligraficznych; Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Rzeszowie, Rzeszów, 11-12 grudnia 2015r.;**

Uczestnicy: Marek Leśniak,

1. Referat:

Marek Leśniak (wsp. A. Czupryna): *Wpływ świadomego zakłócania przebiegu badania poligraficznego na trafność testów CIT.*

/zasięg – województwo i kraj, uczestniczyło łącznie ok. 150 osób/

Wspieranie działalności studenckiego ruchu naukowego

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne udzielało pomocy merytorycznej, organizacyjnej, finansowej i rzeczowej, uczestnicząc poprzez swoich przedstawicieli m.in. w realizacji takich przedsięwzięć studenckich, jak:

1. Udział w organizacji I Ogólnopolskiego Turnieju All-chemicznego zorganizowanego przez Koło Naukowe „Alkohest” przy Wydziale Chemii UMCS w Lublinie. Konkurs był 2 etapowy. Etap I – eliminacje (14 marca 2015 r.) i etap II – finał 12 czerwca 2015 r. PTK ufundowało nagrodę rzeczową w postaci 3 tomów Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej, o wartości 297 zł.
2. Konferencja Naukowa pt. „Błędy wymiaru sprawiedliwego w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym”, Warszawa 17 kwietnia 2015 r., organizator Koło Naukowe Prawa Karnego TEMIDA. PTK objęło patronatem konferencję oraz dofinansowało to przedsięwzięcie kwotą 1060 zł.
3. Studencka Konferencja Naukowa pt. *Kuba Rozpruwacz i inni* zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Kryminalistyki UMK. PTK objęło patronatem konferencję, udzieliło wsparcia organizacyjnego oraz dofinansowało to przedsięwzięcie kwotą 1000 zł, z przeznaczeniem na wydanie książki opartej na materiałach pokonferencyjnych.

XVI Edycja Konkursu im. prof. Tadeusza Hanauska na Pracę Roku z Dziedziny Kryminalistyki

W dniu 01.10.2015 r. odbyło się posiedzenie Jury XVI Edycji Konkursu im. Prof. Tadeusza Hanauska na Pracę Roku z Dziedziny Kryminalistyki.

Skład Jury:

1. prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski - przewodniczący
2. prof.nadzw. dr hab. Jarosław Moszczyński
3. dr Waldemar Krawczyk
4. dr Waldemar Suszczewski
5. mgr Kamila Nowicka-Kiliś

Na konkurs wpłynęło 9 zgłoszeń prac z różnych środowisk kryminalistycznych. Nadesłane prace charakteryzował wysoki poziom merytoryczny. Oceniając prace – Jury kierowało się ich poziomem naukowym, aktualnością poruszanej tematyki, nowatorstwem w podejściu do tematyki, jak również szczególnym znaczeniem dla praktyki i oparciem wniosków na wynikach badań empirycznych. Wszystkie zgłoszone prace były opublikowane lub obronione w roku 2014.

Po dyskusji - Jury postanowiło zgłosić Radzie Naukowej i Zarządowi Głównemu Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego wnioski o przyznanie nagród i wyróżnień autorom n/w prac:

Prace nagrodzone i wyróżnione:

Kategoria - prace monograficzne

- **„Wybrane zagadnienia opiniowania sądowo-informatycznego”** - autor Maciej Szmit rzeczoznawca w PTI - rekomendacja prof. dr hab. Marian Noga, Prezes Polskiego Towarzystwa Informatycznego – nagroda 1500 zł.

Kategoria - prace doktorskie

- **„Falszerstwa dzieł sztuki”**- autor dr Dariusz Wilk, Uniwersytet Jagielloński, promotor prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz – 1000 zł.
- **„Przeciwdziałanie praniu pieniędzy, krytyczne spojrzenie na faktyczne i prawne aspekty zwalczania prania pieniędzy w Polsce”**- autor dr Michał Kaczmarski, Uniwersytet Warszawski, promotor prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski – nagroda 1000 zł.

Kategoria - prace magisterskie

- **„Dowód cyfrowy – aspekty kryminalistyczne”**- autor mgr Piotr Karasek WPiA Uniwersytet Warszawski, promotor prof. dr hab. Ewa Gruza – 400 zł.
- **„Podobieństwa cech pisma bliźniąt w zależności od ich zygodyczności”**- autorka mgr Aneta Piątek WPiA Uniwersytet Śląski, promotor prof. dr hab. Tadeusz Widła – nagroda 400 zł.
- **„Kształtowanie się nawyku pisarskiego”** – autor mgr Ewa Stęchły WPiA Uniwersytet Śląski, promotor prof. dr hab. Tadeusz Widła – nagroda 400 zł.

Kategoria – artykuły naukowe

- **„Detection of Montage in Lossy Compressed Digital Audio Recordings”**. Archives of Acoustics 2014, No 39; **"Authenticity examination of compressed audio recordings using of multiple compression and encoders, identification"**, Forensic

Science International, vol. 238; „**Badanie autentyczności cyfrowych nagrań fonicznych utrwalonych w plikach MPS**”, Problemy Kryminalistyki 2014 nr 238 - autor Rafał Korycki BBK ABW – wyróżnienie.

- „**Wpływ transmisji głosu z wykorzystaniem telefonii internetowej VoIP na skuteczność automatycznego systemu kryminalistycznej identyfikacji mówców opartego na metodzie EM-UBM-MAP**”, Problemy Kryminalistyki 2014 nr 238 - autor Waldemar Maciejko BBK ABW – wyróżnienie.
- „**On the prevalence of gunshot residue in selected populations - an empirical study performed with SEM-EDX analysis**”, Forensic Science International 2014, vol 237 – autor dr hab. Zuzanna Brożek-Mucha Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie –wyróżnienie.

Wszyscy laureaci Konkursu otrzymają także książkowe nagrody rzeczowe w postaci „Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej” oraz okolicznościowe dyplomy. Na zakończenie obrad upoważniono przewodniczącego Jury do przedstawienia Radzie Naukowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego wniosków z niniejszego posiedzenia. Zarząd Główny i Rada Naukowa zaaprobowała przedstawione wnioski.

IV Edycja Konkursu na Nagrodę Profesora Brunona Hołysta dla Wyróżniających się Młodych Kryminalistyków

W dniu 1 października 2015 odbyło się posiedzenie - powołanej przez Radę Naukową Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego - Komisji Konkursowej na Nagrodę prof. Brunona Hołysta dla wyróżniających się młodych kryminalistyków.

Skład Komisji:

- prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski - przewodniczący
- Prof. dr hab. Janina Zięba – Palus
- prof. dr hab. Bronisław Młodziejowski
- dr Aleksandra Tucholska - Lenart
- dr Waldemar Krawczyk

W pracach Komisji nie brał udziału prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, w związku z czym, zgodnie z regulaminem konkursu, obradom przewodniczyła prof. dr hab. Janina Zięba Palus.

Na konkurs zgłoszono dwa wnioski. Pierwszy z nich - nadesłany wraz z uzasadnieniem przez Pana prof. dr hab. Macieja Szostaka z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego dotyczył pracy doktorskiej Pani Magdaleny Tomaszewskiej pt. "Kryminalistyczne i prawne aspekty technologii biometrycznej"

Drugi wniosek dotyczył całokształtu działań na rzecz kryminalistyki i jej popularyzacji Pani dr Katarzyny Julii Furman i obejmował działalność w latach 2013-2014.

Na wstępie, w oparciu o regulamin konkursu, Komisja Konkursowa dokonała weryfikacji zgłoszeń pod względem formalnym. Powołując się na pkt. 6 Regulaminu uznała, iż wniosek Pani Katarzyny Julii Furman nie spełnia kryteriów konkursowych.

Poddając ocenie zgłoszoną pracę doktorską Pani Magdaleny Tomaszewskiej - Komisja podzieliła opinię rekomendującego i przedłożyła Radzie Naukowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego kandydaturę Autorki do Nagrody Prof. Brunona Hołysta. Nagroda w wysokości 10 000 zł, ufundowana przez Prof. Brunona Hołysta, została wręczona podczas laudacji ku czci prof. zw. dr hab. dr h.c. Brunona Hołysta oraz prof. zw. dr hab. Stanisława Pikulskiego, która odbyła się w dniu 12 października 2015 r. na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Działalność wydawnicza

Od początku swego istnienia Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne przykładalo dużą wagę do popularyzacji wiedzy i praktyki kryminalistycznej poprzez cykliczne publikacje. Od 2000 roku PTK, wspólnie z Katedrą Kryminalistyki UW, wydaje periodyk „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”, którego łamy stanowią główne miejsce prezentacji osiągnięć naukowych Towarzystwa i jego członków. Kolejny XIX tom, który ukazał się w 2015 r. zawiera 12 artykułów, których autorami są zarówno uznani autorytety w nauce i praktyce kryminalistycznej jak i uczestnicy seminarium doktoranckiego prowadzonego w Katedrze Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Publikacje dotyczyły szerokiego spektrum zagadnień procesowo-kryminalistycznych.

Podobnie jak to miało miejsce w odniesieniu do poprzedniego tomu, również prace opublikowane w tym tomie zostały przedłożone do recenzji, przed ich zakwalifikowaniem do druku. Recenzentami byli wybitni przedstawiciele nauki, dydaktyki i praktyki kryminalistycznej w osobach dr. hab. Elżbiety Kozłowskiej-Żywuckiej i dr. Wacława Brzęka.

Kontynuowano także prace wydawnicze związane z przygotowaniem do publikacji cyklu Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej obejmującej okres od 1918 roku. Aktualnie ukazały się drukiem 3 tomy bibliografii (t. III, IV i V) obejmujące lata 1980 – 2008. Znacznie zaawansowane są prace nad wydaniem kolejnych tomów (I i II) za lata od 1918 do 1979.

Szkolenia z zakresu kryminalistyki

Działalność szkoleniowa przyczynia się w sposób bezpośredni do popularyzacji wiedzy kryminalistycznej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych i kompetencji szkolonych. W 2015 r. PTK było organizatorem i patronowało przedsięwzięciom o charakterze szkoleniowym. Były to m.in. takie szkolenia, wykłady i inne formy edukacyjne, jak np.:

1. Szkolenia nt.: *Ocena autentycznych dokumentów stwierdzających tożsamość oraz dokumentów administracyjnych*” (8 szkoleń dla pracowników urzędów administracji państwowej woj. zachodniopomorskiego, wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego) – wykładowca Tomasz Kling liczba uczestników 134 osoby.
2. Szkolenia nt.: *Ocena autentycznych dokumentów stwierdzających tożsamość oraz dokumentów administracyjnych*” (7 szkoleń dla pracowników urzędów administracji państwowej woj. mazowieckiego) – wykładowca Krzysztof Czerwiecki, liczba uczestników 140 osoby.
3. Szkolenie pod nadzorem PTK nt. „*Podstawy techniczne wytwarzania, zabezpieczania przed fałszerstwem oraz weryfikacji autentyczności dokumentów*” (dla pracowników Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A.) – wykładowca mgr Roman Łuczak, liczba uczestników 20 osób.

Łącznie przeprowadzono 16 szkoleń, w których uczestniczyły 294 osoby, zasięg – cały kraj.

Działalność Biblioteki Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego

Biblioteka Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego została utworzona na podstawie Uchwały Zarządu Głównego PTK z dnia 20 maja 2005 r. Biblioteka Kryminalistyczna gromadzi pozycje branżowe i czasopisma, które mają służyć rozwijaniu i zaspakajaniu potrzeb biblioteczno-informacyjnych z zakresu szeroko rozumianej kryminalistyki i nauk penalnych, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych członków PTK oraz pogłębianiu inspiracji twórczych i naukowo-badawczych. Biblioteka cieszy się dużym uznaniem studentów przygotowujących prace magisterskie, publikacje i rozprawy naukowe z kryminalistyki na różnych uczelniach wyższych z całego kraju. Aktualnie zbiory biblioteczne liczą **1874** pozycji, których systematycznie aktualizowany wykaz znajduje się na stronie internetowej PTK. W 2015 r. przybyło **54** woluminów.

Działalność o charakterze naukowo-badawczym

Pod patronatem naukowym PTK, realizując zadania badawczo-rozwojowe Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, Centrum Badawczo-Szkoleniowe Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, wspólnie z Uniwersytetem Warszawskim i Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym rozpoczęło w 2013 r. realizację projektu rozwojowego nr DOBR-BIO4/038/13297/2013, pt. „*Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów*”. Celem głównym projektu jest udoskonalenie i obiektywizacja metod oraz narzędzi badawczych wspomagających badania pisma ręcznego i podpisów w obszarze cech szczególnie ważnych z punktu widzenia identyfikacji osób. Cele szczegółowe projektu obejmują m.in. wykonanie **zestawu programów komputerowych** do analizy cech grafometrycznych, barwometrycznych i motorycznych pisma obejmującego następujące programy informatyczne:

- program komputerowy LINIOGRAF do badania zgodności porównywanych próbek pisma metodą pomiaru długości linii graficznych oraz zgodności tzw. współczynnika gęstości pisma,
- program komputerowy CENTROGRAF do badania zgodności porównywanych próbek pisma poprzez porównanie tzw. „linii środkowych”,
- program komputerowy BARWOSKAN do barwometrycznej analizy środków kryjących,
- program komputerowy PROFILOSKAN do analizy profilometrycznej nacisku narzędzia pisarskiego na podłoże dokumentu wzdłuż linii pomiarowej.

Kierownikiem naukowym projektu jest prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, a przewodniczącym Komitetu Sterującego dr Mieczysław Goc. W 2014 r. zakończono I etap projektu obejmujący opracowanie katalogu cech pisma ręcznego i podpisów uwzględniającego wykorzystanie grafometrii i scangrafii komputerowej w analizie identyfikacyjnej oraz przygotowanie metodyki badań dokumentów, w tym zapisów ręcznych i podpisów, z wykorzystaniem grafometrii i scangrafii komputerowej. Realizacja tego etapu została pozytywnie oceniona przez NCBiR. W 2015 roku był realizowany drugi etap projektu, którego głównym celem jest opracowanie w/wym. programów komputerowych oraz ich walidacja.

Udział w sympozjach, konferencjach, zjazdach i spotkaniach naukowych

W 2015 r. Towarzystwo otrzymało zaproszenia i aktywnie uczestniczyło w sympozjach, konferencjach, zjazdach i spotkaniach naukowych. Przykłady konferencji, sympozjów i innych form spotkań naukowych zawiera poniższe zestawienie:

1. 12 Międzynarodowa Konferencja Kryminalistyczna (*12th International Symposium on Forensic Sciences*), Słowacja, Bratysława 17-20 luty 2015 r. PTK było reprezentowane m.in. przez prof. dr. hab. Jarosława Moszczyńskiego i inż. Marka Mirona i dr. Mieczysława Goca. Na konferencji zaprezentowano (Mieczysław Goc, Marek Miron), poster naukowy pt. *Computer measurement tools for analysis of handwriting and signatures GLOBALGRAF II* (autor abstraktu: Mieczysław Goc).
2. III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Miejsce zdarzenia”, Warszawa 18 marca 2015 r. w ramach XVI Międzynarodowych Targów Analityki i Technik Pomiarowych EuroLab oraz III Międzynarodowych Targów Techniki Kryminalistycznej CrimeLab. Organizatorzy: Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji – Instytut Badawczy i Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne.
3. XV Seminarium Ekspertów Zabezpieczeń Dokumentów pt. *Skuteczna weryfikacja dokumentów w aspekcie okumenty dobie migracji*, organizator - Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, Bydgoszcz 15-17 kwietnia 2015 r.
4. Konferencja Naukowa pt. „Błędy wymiaru sprawiedliwości w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym”, Warszawa 17 kwietnia 2015 r., organizator Koło Naukowe Prawa Karnego TEMIDA.
5. XI Ogólnopolskie Seminarium Kryminalistyczne pt. *Sądowo-medyczne i kryminalistyczne aspekty wypadków drogowych*, Jesionka k. Zielonej Góry, 13-15 maja 2014 r., organizator – Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze.
6. Czwarta Konferencja Naukowa z cyklu „Współczesne problemy nauk penalnych” pt. „Procesowo-kryminalistyczna problematyka dowodu z dokumentu. Teoretyczne i praktyczne aspekty badania pisma”, Wrocław 28 maja 2015 r., organizatorzy: Wyższa Szkoła Prawa im. H. Chodkowskiej we Wrocławiu, Uczelnia Techniczno-Handlowa im. H. Chodkowskiej w Warszawie oraz Wyższa Szkoła Biznesu i Administracji im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni.
7. II Kongres Nauk Sądowych, Warszawa 20 czerwca 2015 roku, główni organizatorzy: Polskie Towarzystwo Psychiatrii Sądowej, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne,

Polskie Towarzystwo Medycyny Sądowej i Kryminologii, Polskie Stowarzyszenie Biegłych Sądowych do Spraw Wypadków Drogowych, Katedra Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

8. Międzynarodowa Konferencja Naukowa – VI Sympozjum Kryminalistyczne Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego pt. *Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki*, Toruń 24-26 czerwca 2015 r., Organizatorzy: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji oraz Centrum Badawczo Szkoleniowym Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.
9. VIII Międzynarodowe Sympozjum Ekspertów Kryminalistyki Służb Granicznych, Kętrzyn 9-10 września 2015 r., organizator: Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie i Komenda Główna Straży Granicznej w Warszawie.
10. Seminarium/warsztaty kryminalistyczne: *Rozwiązania Leica dla kryminalistyki*, Warszawa, 28 września – 1 października 2015 r.; Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, firma *Leica Microsystems* i *LABSOFT* oraz Centralne Laboratorium Kryminalistycznego Policji.
11. Nowoczesne techniki ujawniania śladów daktyloskopijnych – spotkanie warsztatowe w firmie Attestor-Forensics w BAD Wurzach (Niemcy). W warsztatach, które przeprowadzono w dniach 8-10 listopada 2015 r. uczestniczyli przedstawiciele PTK, CLKP i firmy PRECOPTIC.
12. Sympozjum Ekspertów pt. *Dokumenty dobie migracji*, organizator - Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, Warszawa 17 grudnia 2015 r.
13. Debata w redakcji dziennika „Rzeczpospolita”, nt. „*Bezpieczeństwo dokumentów i tożsamości obywateli w Polsce*”, zorganizowana z inicjatywy PTK i PWPW (relacja z debaty ukazała się w dzienniku „Rzeczpospolita” 18 grudnia 2015 r.).

Ad. 2÷5

W ramach realizacji tych zadań Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne aktywnie działało na rzecz podniesienia rangi i statusu prawnego biegłych i rzeczoznawców oraz konsolidacji środowiska polskich ekspertów. Działania te koncentrowały się zwłaszcza w obszarze prac nad ustawą o biegłych sądowych, polepszenia warunków finansowych

pełnienia funkcji biegłego, podniesienia standardów i kryteriów naboru biegłych. Jednym z priorytetów PTK było przyspieszenie prac legislacyjnych związanych z przygotowaniem ustawy o biegłych, co m.in. znalazło wyraz w referatach i dyskusji podczas konferencji naukowych. W ramach tych celów statutowych na uwagę zasługuje działalność w takich obszarach, jak:

Działalność opiniodawcza na rzecz organów procesowych oraz innych podmiotów

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne koordynowało i nadzorowało działalność ekspercką na rzecz organów procesowych oraz innych podmiotów. W 1997 roku na podstawie uchwały Zarządu Głównego rozpoczęło działalność Biuro Ekspertyz PTK. W ciągu kilku lat Biuro skupiło na swoich listach wielu wybitnych ekspertów i rzeczoznawców rekrutujących się ze środowisk naukowych, laboratoriów policyjnych i innych służb państwowych oraz specjalistów o olbrzymiej wiedzy i doświadczeniu kryminalistycznym. Regulamin Biura Ekspertyz oraz Laboratorium Kryminalistycznego CBS PTK precyzyjnie określają kryteria i warunki, jakie trzeba spełnić, żeby zostać ekspertem PTK.

Kandydaci na ekspertów rekrutują się wyłącznie spośród członków Towarzystwa. W postępowaniu kwalifikacyjnym niezbędnymi warunkami są: wykonanie co najmniej 100 ekspertyz lub projektów ekspertyz pod kierunkiem samodzielnego eksperta Towarzystwa, złożenie podania, życiorysu, ankiety osobowej i wszelkiej innej dokumentacji potwierdzającej wykształcenie i doświadczenia zawodowe, a także uzyskanie dwóch opinii rekomendujących i potwierdzających przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

Uprawnienia eksperta/rzeczoznawcy PTK nadaje Rada Naukowa. Aktualnie uprawnienia ekspertów i rzeczoznawców PTK posiada 135 osób, którzy łącznie wykonali na rzecz sądów, prokuratorów, policji i innych zleceniodawców ponad 19 000 ekspertyz, z czego w 2015 r. 475 ekspertyz, głównie z zakresu badań dokumentów, wypadków drogowych, badań biologicznych, chemicznych, daktyloskopijnych i innych.

Eksperci Polskiego Towarzystwa udzielają także licznych konsultacji i porad kryminalistycznych, w tym również osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw oraz błędnych działań organów procesowych. Działalność Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego na tym polu pozwoliła „zagospodarować” ekspertów, którzy przeszli na emeryturę i mogą w dalszym ciągu wykorzystywać swoje doświadczenie, wiedzę

i umiejętności na rzecz zwiększenia efektywności czynności śledczych. Eksperci PTK wykonują ekspertyzy następujących specjalności:

- badania dokumentów, w tym m.in. identyfikacja pisma ręcznego, pisma maszynowego, pieczętek i pieczęci, badania autentyczności dokumentów krajowych i zagranicznych, a także badania wieku pisma, jako nowej dziedziny badań kryminalistycznych wdrożonej do praktyki laboratoryjnej PTK w 2007 r., a od 2011 r. także badania wieku względnego pisma, w tym badania dokumentów podpisanych *in blanco*;
- badania komputerowe, w tym m.in. badania nośników danych, legalności oprogramowania, konfiguracji sprzętu itp.;
- badania fonoskopijne, w tym m.in. badanie autentyczności nagrań, identyfikacji osób na podstawie wcześniejszej rejestracji na różnych nośnikach; odczytywanie i sporządzenie stenogramu nagrań, badanie aparatury nagrywającej;
- badania narkotyków;
- badania fizyko-chemiczne, w tym m.in. badania mikrośladów; badania substancji łatwopalnych; badania lakierów, szkła, środków kryjących, badania urządzeń i materiałów wybuchowych, badania alkoholi;
- badania mineralogiczne (gleboznawcze);
- badania broni i balistyczne, w tym m.in. badania identyfikacyjne broni, łusek, pocisków,
- badania broni gazowej i obezwładniającej, badania śladów użycia broni palnej;
- badania z zakresu wypadków komunikacyjnych, w tym m.in. komputerowej analizy wypadków drogowych, badania uszkodzeń pojazdów mechanicznych, badania ofiar wypadków i ocena mechanizmu powstawania obrażeń;
- badania audiowizualne i fotograficzne, w tym m.in. badania zapisów video (badania autentyczności zapisu, faktu kopiowania, montażu), antropologiczna identyfikacja osób na zdjęciach, taśmach video i innych nośnikach obrazu, identyfikacja przedmiotów zarejestrowanych na tych nośnikach;
- badania antropologiczne, w tym m.in. identyfikacja osób żywych i zwłok (metodą superprojekcji komputerowej, rekonstrukcji plastycznej) oraz ustalanie spornego ojcostwa;

- badania biologiczne w tym m.in. badania śladów krwi, spermy, śliny, potu i innych wydzielin ciała, włosów, paznokci, strzępów tkanek, piór ptasich i łusek rybich, cząstek botanicznych itp.;
- badania DNA śladów kryminalistycznych i ustalanie ojcostwa;
- badania z zakresu księgowości i finansów;
- badania wariograficzne (poligraficzne).
- badania daktyloskopijne i traseologiczne, w tym m.in. badania identyfikacyjne śladów linii papilarnych, identyfikacji człowieka na podstawie czerwieni wargowej, małżowiny usznej i innych elementów ciała, badania rękawiczek, badania śladów stóp, obuwia i środków transportu;
- badania mechanoskopijne, w tym m.in. badania śladów narzędzi, badania zamków i sejfów,
- badania oznaczeń identyfikacyjnych pojazdów;
- badania z zakresu elektrotechniki, w tym badania instalacji i urządzeń elektrycznych.

W związku ze stworzeniem odpowiedniego zaplecza technicznego i aparaturowego w ostatnim okresie wykonawstwo ekspertyz przyjęło zorganizowane w tym celu Laboratorium Kryminalistyczne Centrum Badawczo-Szkoleniowego PTK. W gestii Biura Ekspertyz PTK pozostały natomiast sprawy związane z nadawaniem uprawnień eksperckich, ustalaniem norm, standardów i zasad wykonywania ekspertyz zleconych Polskiemu Towarzystwu Kryminalistycznemu.

Aktualnie Laboratorium Kryminalistyczne PTK posiada własne wyposażenie aparaturowe w zakresie badań technicznych i klasycznych dokumentów, badań chemicznych, daktyloskopijnych, traseologicznych, fonoskopijnych (badania odsłuchowe), mechanoskopijnych, komputerowych, audio-video, biologicznych, wypadków komunikacyjnych, włókien, szkła, lakierów i narkotyków. W zakresie innych specjalności Laboratorium Kryminalistyczne PTK na podstawie odpowiednich umów i porozumień posiada prawnie unormowaną możliwość korzystania z aparatury przez naszych ekspertów. Szersza informacja na ten temat znajduje się na stronie internetowej PTK oraz w publikowanych tam sprawozdaniach rocznych.

Współpraca krajowa i zagraniczna

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne współpracuje z różnymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, uczestnicząc w organizacji wspólnych przedsięwzięć, biorąc udział w sympozjach i konferencjach o charakterze kryminalistycznym, sprawując patronat i udzielając pomocy merytorycznej i organizacyjnej w realizacji innych tego rodzaju projektów. Z niektórymi instytucjami podpisano umowy formalizujące różne aspekty bilateralnego współdziałania. W tym zakresie zrealizowano m.in. takie przedsięwzięcia, jak:

1. Zamieszczono systematycznie na stronie internetowej Towarzystwa informacje o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych w kraju i zagranicą zgłaszane do PTK przez inne instytucje naukowe i stowarzyszenia. Jest to najszersze w Polsce źródło informacji o tego rodzaju przedsięwzięciach.
2. Podpisano umowę o współpracy z Litewskim Towarzystwem Kryminalistycznym (tekst umowy na stronie internetowej PTK). Umowa przewiduje m.in. realizacji takich uzgodnionych przedsięwzięć, jak:
 - wymiana informacji naukowych oraz informacji o najważniejszych inicjatywach i dokonaniach stron;
 - podejmowanie działań na rzecz wspólnej realizacji projektów badawczo-naukowych, konferencji naukowych, spotkań, konsultacji i innych przedsięwzięć statutowych stron, w tym także z udziałem podmiotów zewnętrznych;
 - współpraca w zakresie opracowywania publikacji naukowych w obszarze kryminalistyki;
 - wzajemne nieodpłatne przekazywanie wydawnictw i publikacji własnych oraz współpraca w innych obszarach.

Wymiernym efektem realizacji postanowień umowy jest wspólna organizacja 12 Międzynarodowej Konferencji Naukowej „*Kryminalistyka i Ekspertologia Sądowa: Nauka, Studia, Praktyka*”, która odbędzie się w dniach 29-30 września 2016 r. w Warszawie.

3. Kontynuowano wieloletnią już współpracę z Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych, której wsparcie finansowe i merytoryczne umożliwiło m.in. realizację takich przedsięwzięć PTK, jak coroczne konkursy kryminalistyczne, organizacja warsztatów, sympozjów i konferencji kryminalistycznych oraz wydanie kolejnych tomów Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej. Prowadzono wspólne konsultacje

i współdziałano w zakresie technicznych badań dokumentów, testowania urządzeń bankomatowych, opiniowania niektórych projektów aktów prawnych, publikacji w wydawnictwach obu instytucji oraz uczestnictwa w szkoleniach i innych formach popularyzacji wiedzy kryminalistycznej.

4. Kontynuowano współpracę z Komendą Główną Straży Granicznej, której efektem jest m.in. zgoda na korzystanie przez ekspertów PTK na miejscu w Laboratorium SG z wzorów paszportów i dowodów osobistych obywateli innych państw.
5. Kontynuowano współpracę z Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji (na podstawie umowy z dnia 10 września 2013 r., tekst umowy na stronie internetowej PTK), w której m.in. przewidziano takie wspólne przedsięwzięcia, jak:
 - przygotowanie i realizacja projektów badawczo-rozwojowych;
 - wymiana informacji naukowych, publikacji wydawnictw, zawiadomień o szkoleniach, konferencjach i spotkaniach naukowych oraz interesujących dla praktyki kryminalistycznej przypadkach (kazusach) o najważniejszych inicjatywach i przedsięwzięciach naukowych (wykłady, konferencje, seminaria itp.);
 - doskonalenie metod badawczych, wymiana doświadczeń i konsultacje w zakresie badań laboratoryjnych;
 - przygotowanie i wykonywanie testów międzylaboratoryjnych i inne.

Do najważniejszych wspólnych przedsięwzięć, które zrealizowano w ramach tej umowy w 2015 r. należy zaliczyć:

- umożliwienie biegłym CLKP korzystania ze spektrometru Ramana w zakresie analiz chemicznych narkotyków, środków kryjących, lakierów i innych materiałów,
 - organizacja III Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Miejsce zdarzenia”, Warszawa 13 marca 2014 r.
 - organizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. *VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK: Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki*, która odbyła się w Toruniu w dniach 24-26 czerwca 2015 r.
 - organizacja seminarium/warsztatów kryminalistycznych: *Rozwiązania Leica dla kryminalistyki*, które odbyły się w dniach 28 września – 1 października 2015 r. w Warszawie (w siedzibie PTK).
6. Kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Warszawskim. Wyrazem tej współpracy było włączenie się UW do organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. *VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK: Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki*, która

odbyła się w Toruniu w dniach 24-26 czerwca 2015 r., a wcześniej w organizację konferencji z okazji 40-lecia PTK pn. „*Kryminalistyka – Nauka – Praktyka*”. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Katedra Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji UW wydają wspólnie periodyk naukowy pt. „*Problemy Współczesnej Kryminalistyki*”. Najbardziej wymiernym naukowym efektem współdziałania obu instytucji jest realizacja projektów rozwojowych w ramach utworzonego w tym celu konsorcjum badawczego (w latach 2009 - 2011 wspólnie zrealizowano dwa projekty dotyczące problematyki badań dokumentów, finansowane przez NCBiR). W 2013 r. rozpoczęto realizację projektu rozwojowego pt. *Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów*” (co przedstawiono wcześniej).

7. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne zostało powołane z dniem 7 marca 2014 r. na członka Komitetu Zadaniowego nr 505 ds. Procesów Kryminalistycznych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Sektorze Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego. Do zadań Komitetu należy opracowanie serii norm europejskich (EN) w zakresie tzw. procesu kryminalistycznego (m.in. badanie miejsca zdarzenia, procesy badań kryminalistycznych, wydawanie opinii). Wynika to z potrzeby wypracowania jednolitych procedur w naukach sądowych, sygnalizowanej od paru lat przez środowiska naukowe i praktyków kryminalistyki w Europie. Powołanie Komitetu Zadaniowego „*Forensic science processes*” na szczeblu krajowym zapewni realny wpływ na zakres podejmowanych prac normalizacyjnych, a przede wszystkim możliwość kształtowania europejskich norm przy uwzględnieniu uwarunkowań i interesu polskich interesariuszy. Członkostwo w KZ zgłosiło również Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji oraz Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej.
8. Sprawowano patronat klasy liceum o profilu policyjnym Zespołu Szkół w Wieliszewie (na podstawie decyzji Zarządu Głównego i Rady Naukowej z dnia 12 kwietnia 2013 r.). W ramach patronatu przedstawiciele PTK (m.in. prof. Bronisław Młodziejowski, dr Katarzyna Łajszczak i mgr Dariusz Jerzewski przeprowadzili wykłady z wybranych zagadnień kryminalistycznych dla uczniów tej szkoły i brali udział w ważnych uroczystościach Szkoły.
9. Kontynuowano, zapoczątkowaną w 2006 r., współpracę ze stowarzyszeniem o podobnym profilu, działającym na terenie Republiki Czeskiej p.n. „Spolecnosti po kriminalistiku”. „Spolecnosti po kriminalistiku” otrzymuje na bieżąco informacje na temat przedsięwzięć kryminalistycznych organizowanych przez PTK oraz periodyk „Problemy Współczesnej

Kryminalistyki”. Koledzy z Czech przysyłają nam systematycznie publikację pt. „Kriminalistický sborník”, która wzbogaca nasze zbiory biblioteczne. Dobrze rozwijają się kontakty z przedstawicielami nauki i praktyki kryminalistycznej na Litwie i Słowacji. Przedstawiciele PTK uczestniczą w sympozjach kryminalistycznych organizowanych regularnie przez Instytut Kryminalistyki MSW Słowacji.

Uczestnictwo w pracach legislacyjnych

Aktywnie uczestniczono w pracach legislacyjnych, a w tym m.in.:

1. PTK było, wraz z PWPW, inicjatorem debaty w redakcji dziennika „Rzeczpospolita”, nt. „*Bezpieczeństwo dokumentów i tożsamości obywateli w Polsce*”, zorganizowana z inicjatywy PTK i PWPW (relacja z debaty ukazała się w dzienniku „Rzeczpospolita” 18 grudnia 2015 r.). W trakcie dyskusji wskazano m.in. na potrzebę unormowania problematyki zabezpieczeń, emisji, produkcji i innych kwestii związanych z dokumentami publicznymi w jednym akcie normatywnym o randze ustawy.
2. PTK przedstawiło uwagi i propozycje do projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (projekt z dn. 17.02.2015 r.). W opinii PTK kwestiami wymagającymi szczególnej uwagi przy tworzeniu przepisów prawa w omawianym zakresie jest:
 - odpowiednie określenie docelowej funkcjonalności dokumentów przewidzianych w projektowanej ustawie, tj. karty ubezpieczenia zdrowotnego (KUZ), karty specjalisty medycznego (KSM), karty specjalisty administracyjnego (KSA);
 - odpowiednie zabezpieczenie przed fałszowaniem, podrabianiem i przerabianiem oraz nieuprawnionym użyciem wskazanych wyżej dokumentów;
 - założenie realnego terminu rozpoczęcia wydawania powyższych dokumentów;
 - odpowiedni dobór producenta przedmiotowych dokumentów (zał. 5).
3. PTK przedstawiło uwagi i propozycje do projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Izby Skarbowej. Wskazano w nich na celowość uzupełnienia legitymacji pracownika Izby Skarbowej o następujące zabezpieczenia, jako niezbędne minimum dla tego rodzaju dokumentu:
 - widoczny na pierwszy rzut oka jakiś element optycznie zmienny np. nadruk OVI albo hologram na krawędzi zdjęcia, co dodatkowo zabezpieczyłoby przed wymianą fotografii (możliwe jest zastosowanie stickera albo koszulki do laminowania z hologramem),
 - nadruk w UV lub chociaż numeracja świecąca (np. wykonana farbą penetrującą),

- gilosz irysowy z mikrodrukiem (zał. 4)

Inne działania i przedsięwzięcia statutowe

Oprócz wskazanych wyżej inicjatyw i zrealizowanych zadań, na uwagę zasługują takie działania i przedsięwzięcia wykonywane w ramach bieżącej działalności naszego stowarzyszenia, jak:

1. Podjęto inicjatywę na rzecz powszechnego ubezpieczenia biegłych i ekspertów od odpowiedzialności cywilnej związanej z pełnieniem funkcji biegłego i wydawaniem opinii procesowych. W tym celu prowadzone są negocjacje z Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska S.A. za pośrednictwem firmy brokarskiej.
2. Systematycznie udzielano nieodpłatnych konsultacji i porad kryminalistycznych policjantom oraz przedstawicielom organów sprawiedliwości w sprawach dotyczących możliwości badawczych kryminalistyki, wstępnej wartości badawczej materiałów dowodowych, formułowania pytań do ekspertów, przygotowywania materiałów porównawczych itp.
3. Udzielano pomocy osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw, bądź też decyzji i orzeczeń organów procesowych i administracyjnych m.in. poprzez (w znacznej części nieodpłatne) konsultacje z dziedziny kryminalistyki oraz wykonywanie ekspertyz.
4. Udzielono pomocy finansowej na koszty leczenia i rehabilitacji członka PTK, p. dr Tomasza Bednarka, ze środków zebranych na ten cel w zbiorce publicznej na podstawie pozwolenia udzielonego przez Ministra Administracji i Cyfryzacji.
5. Udzielono konsultacji i wykonano częściowo na koszt PTK ekspertyzę dotyczącą oceny technicznej zabezpieczeń losów loteryjnych na zamówienie Fundacji Ex Animo w związku z organizowaną loterią na rzecz dzieci z chorobami nowotworowymi.
6. W 2015 r. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne udzielało również nieodpłatnych konsultacji i pomocy naukowej osobom przygotowującym prace kwalifikacyjne z dziedziny kryminalistyki, udostępniając również w tym celu posiadane zasoby biblioteczne i archiwalne kopii ekspertyz wykonanych w PTK.
7. Prowadzono szeroką działalność informacyjną, udzielano porad konsultacyjnych w formie korespondencji e-mailowej i telefonicznej, odpowiadając na pytania naszych internautów. Łącznie udzielono ok. 120 odpowiedzi na e-maile i telefony w sprawach mieszczących się w statutowych zadaniach Towarzystwa.

8. Zamieszczono na stronie internetowej Towarzystwa informacje o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych w kraju zgłaszane do PTK przez inne instytucje naukowe i stowarzyszenia.
9. Podjęto prace w celu zmiany szaty graficznej oraz zawartości treściowej strony internetowej PTK. Prace te są prowadzone w znaczącej części w ramach nieodpłatnych świadczeń ze strony członków PTK. Na szczególne podkreślenie zasługuje wkład pracy p. mgr Ewy Oleksiewicz która w uzgodnieniu z wiceprezesem PTK dr. hab. Mieczysławem Gocem przygotowała koncepcję i projekt strony internetowej.
10. Kontynuowano działalność statutową w oparciu o terenowe struktury Towarzystwa, o czym świadczą przedsięwzięcia naukowo-szkoleniowe organizowane przez Oddziały PTK (wyszczególnione w p. ad. 1).

W okresie sprawozdawczym Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne realizowało zadania statutowe i podejmowało najistotniejsze dla środowiska sprawy i problemy, czego przykłady zawiera przedstawione wyżej sprawozdanie. Władze Towarzystwa uważają, iż należy kontynuować te działania w 2016 r. Wyrazem tego są kierunki pracy PTK przyjęte na Posiedzeniu Zarządu Głównego i Rady Naukowej w dniu 29 stycznia 2016 r. (teksty uchwał z 2015 i 2016 r. – zał. 1, 2).

W dalszym ciągu należy dążyć do umocnienia funkcji popularyzatorsko-naukowej Towarzystwa. Towarzystwo w coraz większym stopniu staje się centrum informacji naukowej w dziedzinie szeroko rozumianej kryminalistyki. Celowi temu służyć będzie również bibliografia kryminalistyczna, która docelowo obejmie wszystkie publikacje, jakie ukazały się w Polsce od czasów przedwojennych do chwili obecnej (w najbliższych latach planujemy wydanie kolejnych tomów bibliografii).

Zamierzamy także systematycznie rozszerzać działalność biblioteki kryminalistycznej, poprzez gromadzenie monografii z dziedziny kryminalistyki, komputerowe opracowanie zasobów bibliotecznych i ich udostępnienie naszym członkom i sympatykom, dążąc do stworzenia placówki dysponującej kompleksowym i w miarę możliwości wyczerpującym zbiorem zarówno krajowej, jak i zagranicznej literatury kryminalistycznej, dostępnej nie tylko w formie książkowej, ale również na informatycznych nośnikach danych. Pozytywnie odbierana jest w środowisku inicjatywa publikowania na stronie internetowej Towarzystwa informacji o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych w kraju, co poza funkcją informacyjną, umożliwia także właściwą koordynację i uzgadnianie terminów realizacji

konferencji, sympozjów i innych tego rodzaju spotkań naukowych przez różne instytucje i ośrodki naukowe.

Dalszemu wzmocnieniu aparaturowemu i związanemu z tym rozszerzeniu możliwości badawczych powinny ulec funkcje eksperckie PTK, głównie w zakresie badań dokumentów, badań wieku bezwzględnego i względnego zapisów wykonanych różnymi technikami na podłożu papierowym, badania mikrośladów, narkotyków, badań komputerowych, płyt CD, nagrań video, wypadków komunikacyjnych, daktyloskopii, chemii kryminalistycznej, biologii oraz innych. Realizacji tych zamierzeń powinna sprzyjać m. in. realizacja projektów badawczych na temat badań wieku względnego pisma i wykorzystania technik komputerowych do analizy cech grafometrycznych i grafomotorycznych pisma ręcznego, a także wzmocnienie funkcji badawczych Laboratorium Kryminalistycznego Centrum Badawczo-Szkoleniowego PTK. W 2014 r. dokonano m.in. zakupu nowego zestawu GC/MS.

Ważnym zadaniem dla władz Towarzystwa powinna być kontynuacja działań wspierających aktywność struktur terenowych na rzecz realizacji celów statutowych Towarzystwa, a także weryfikacja członków zalegających ze składkami. Aktywnie będziemy także wspierać działania i inicjatywy naszych członków zmierzające do poprawy ich sytuacji prawnej związanej z niekorzystnymi rozwiązaniami podatkowymi i wynikającą stąd zmianą statusu biegłego w polskim wymiarze sprawiedliwości.

Nie jest to pełny katalog dotychczasowych osiągnięć, zamierzeń i planów, które będą realizowane w najbliższej przyszłości, ale ich realizacja nawet w takim zakresie, jaki został przedstawiony w tym sprawozdaniu, daje gwarancję pozytywnego wpływu na rozwój polskiej kryminalistyki.

ZAŁACZNIKI:**Zał. 1**

UCHWAŁA

Zarządu Głównego i Rady Naukowej
Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego
z dnia 30 stycznia 2015 roku

Na posiedzeniu w dniu **30 stycznia 2015 roku** członkowie Zarządu Głównego i Rady Naukowej PTK podjęli wspólną uchwałę określającą główne kierunki pracy w roku 2015. Przyjęto następujące główne kierunki pracy Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego w 2015 roku:

1/ w obszarze działalności naukowej i popularyzatorskiej:

- organizacja spotkań naukowych połączonych z wykładami i dyskusją zgodnie z przygotowanym harmonogramem;
- nadzór naukowy nad projektem badawczo-rozwojowym dotyczącym komputerowych metod wspomaganie ekspertyzy pismoznawczej realizowanym przez konsorcjum naukowe UW, CLKP i Centrum Badawczo Szkoleniowe PTK;
- kontynuacja prac redakcyjnych związanych z przygotowaniem do druku kolejnych tomów bibliografii kryminalistycznej (za lata 1918-1979 – tom I i II);
- organizacja konferencji naukowej: VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK pt. ***Kryminalistyka - jedność nauki i praktyki*** (współorganizatorzy konferencji: Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Uniwersytet Warszawski, Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji, Centrum Badawczo Szkoleniowe PTK), mającej się odbyć w dniach 24-26 czerwca w Toruniu;
- udział w organizacji III Międzynarodowej Konferencji Naukowej konferencji naukowej ***Miejsce zdarzenia*** mającej się odbyć w Warszawie w dniu 18-19 marca 2015 r.; (główny organizator - CLKP);
- współudział w organizacji II Kongresu Nauk Sądowych zaplanowanego na dzień 20 czerwca 2015 roku w Warszawie (Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego);
- udział przedstawicieli PTK w innych konferencjach i spotkaniach naukowych;
- publikowanie na stronie internetowej Towarzystwa informacji na temat sympozjów, konferencji i innych przedsięwzięć kryminalistycznych organizowanych przez PTK i inne instytucje;
- przygotowanie i zamieszczanie na stronie internetowej krótkich filmów popularyzujących różne dziedziny badań kryminalistycznych;

2/ w zakresie działalności wydawniczej:

- wydanie kolejnego tomu „Problemów Współczesnej Kryminalistyki”;
- podjęcie działań, wspólnie z UW, w celu zwiększenia liczby punktów za publikacje w PWK;

3/ w zakresie działalności eksperckiej:

- nadawanie uprawnień ekspertów i rzeczoznawców PTK;
- nadzór nad działalnością CBS PTK w zakresie standardów wykonywanych ekspertyz;
- podnoszenie standardów i warunków wykonywania ekspertyz, między innymi poprzez doskonalenie metodyki badawczej zgodnie z wynikami zrealizowanych projektów badawczo-rozwojowych;

4/ w zakresie działalności organizacyjnej:

- prowadzenie bieżącej dokumentacji członkowskiej,
- weryfikacja członków PTK zalegających z opłatą składek,
- udzielanie niezbędnej pomocy organizacyjnej merytorycznej i finansowej oddziałom terenowym PTK.

5/ w zakresie działalności szkoleniowej:

- prowadzenie szkoleń dla zainteresowanych instytucji z zakresu badań dokumentów i innych zagadnień kryminalistycznych.

6/ w zakresie innej działalności:

- udział w pracach legislacyjnych dotyczących regulacji prawnych obejmujących zagadnienia mieszczące się w obszarze celów statutowych PTK (przygotowywanie projektów aktów prawnych, opiniowanie, konsultacje itp.), w tym zwłaszcza aktywne uczestnictwo w opiniowaniu projektu ustawy o biegłych;
- reprezentowanie interesów członków PTK i społeczności kryminalistycznej wobec organów władzy i innych instytucji.

Za Zarząd Główny PTK

Załącznik 2

UCHWAŁA

Zarządu Głównego i Rady Naukowej
Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego
z dnia 29 stycznia 2016 roku

Na posiedzeniu w dniu **29 stycznia 2016 roku** członkowie Zarządu Głównego i Rady Naukowej PTK podjęli wspólną uchwałę określającą główne kierunki pracy w roku 2016. Przyjęto następujące główne kierunki pracy Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego w 2016 roku:

1/ w obszarze działalności naukowej i popularyzatorskiej:

- organizacja spotkań naukowych połączonych z wykładami i dyskusją;
- nadzór naukowy nad projektem badawczo-rozwojowym dotyczącym komputerowych metod wspomagania ekspertyzy pismoznawczej realizowanym przez konsorcjum naukowe UW, CLKP i Centrum Badawczo Szkoleniowe PTK;
- kontynuacja prac redakcyjnych związanych z przygotowaniem do druku kolejnych tomów Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej (za lata 1918-1979 – tom I i II);
- udział w organizacji IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Miejsce zdarzenia* mającej się odbyć w Warszawie w dniu 12-13 kwietnia 2016 r.; (główny organizator: CLKP; współorganizator: Centrum Badawczo Szkoleniowe PTK);
- współudział w organizacji *Festiwalu Kryminalistyki* na który składają się
 - IX Zjazd Katedr Kryminalistyki (28-29.09.16 r.),
 - 12 Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka (29-30.09.2016 r.) (główny organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne; współorganizatorzy: Uniwersytet Warszawski, Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne, Centrum Ekspertyzy Sądowej Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Litewskiej)
- udział przedstawicieli PTK w innych konferencjach i spotkaniach naukowych;
- publikowanie na stronie internetowej Towarzystwa informacji na temat sympozjów, konferencji i innych przedsięwzięć kryminalistycznych organizowanych przez PTK i inne instytucje;
- przygotowanie i zamieszczanie na stronie internetowej materiałów popularyzujących różne dziedziny badań kryminalistycznych;

2/ w zakresie działalności wydawniczej:

- wydanie kolejnego tomu „Problemów Współczesnej Kryminalistyki” w polskiej i angielskiej wersji językowej;
- podjęcie działań, wspólnie z UW, w celu digitalizacji PWK;
- wydanie I i II tomu PBK oraz podjęcie działań w celu digitalizacji wszystkich tomów bibliografii;

3/ w zakresie działalności eksperckiej:

- nadawanie uprawnień ekspertów i rzeczoznawców PTK;
- nadzór nad działalnością CBS PTK w zakresie standardów wykonywanych ekspertyz;
- podnoszenie standardów i warunków wykonywania ekspertyz, między innymi poprzez doskonalenie metodyki badawczej zgodnie z wynikami zrealizowanych projektów badawczo-rozwojowych;

4/ w zakresie działalności organizacyjnej:

- prowadzenie bieżącej dokumentacji członkowskiej,
- weryfikacja członków PTK zalegających z opłatą składek,
- udzielanie niezbędnej pomocy organizacyjnej merytorycznej i finansowej oddziałom terenowym PTK.

5/ w zakresie działalności szkoleniowej:

- prowadzenie szkoleń dla zainteresowanych instytucji z zakresu badań dokumentów i innych zagadnień kryminalistycznych.

6/ w zakresie innej działalności:

- udział w pracach legislacyjnych dotyczących regulacji prawnych obejmujących zagadnienia mieszczące się w obszarze celów statutowych PTK (przygotowywanie projektów aktów prawnych, opiniowanie, konsultacje itp.), w tym zwłaszcza aktywne uczestnictwo w przygotowaniu projektu ustawy o dokumentach publicznych;
- reprezentowanie interesów członków PTK i społeczności kryminalistycznej wobec organów władzy i innych instytucji.

Za Zarząd Główny PTK

Zał. 3**NAJISTOTNIEJSZE UCHWAŁY ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTK W 2015 R.**

Wyciąg 1: Uchwała z dnia 31.01.2015 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie przyjęcia głównych kierunków pracy PTK w roku 2015,

Wyciąg 2: Uchwała z dnia 02.06.2015 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego i merytorycznego PTK za rok 2014.

Wyciąg 3: Uchwała z dnia 02.06.2015 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie przeznaczenia na cele statutowe PTK dodatniego wyniku finansowego CBS PTK za rok 2014 .

Wyciąg 4: Uchwała z dnia 02.06.2015 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie przyjęcia planu finansowego na rok 2015

Wyciąg 5: Uchwała z dnia 01.10.2015 r. (podjęta jednogłośnie) w sprawie:

- wyboru jury konkursu im. T.Hanauska na „Pracę roku z dziedziny kryminalistyki”,
- przyznania nagród i wyróżnień zgodnie z wnioskiem jury konkursu im. prof. T. Hanauska na „Pracę roku z dziedziny kryminalistyki” zawartym w protokole z posiedzenia jury z dnia 01.10.2015 r.
- wyboru jury konkursu na Nagrodę prof. Brunona Hołysta dla Wyróżniających się Młodych Kryminalistyków
- przyznanie nagrody zgodnie z wnioskiem jury Konkursu na nagrodę prof. Brunona Hołysta dla Wyróżniających się Młodych Kryminalistyków zawartym w protokole z posiedzenia jury w dniu 01.10.2015 r.

Zał. 4

Warszawa, dnia 23 września 2015 r.

**Ministerstwo Finansów
Departament
Administracji Podatkowej**

**ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa,**

Dot. AP5.850.4.2015

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne zapoznało się z projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Izby Skarbowej. Uwzględniając wnioski i doświadczenia wynikające z funkcjonowania tego rodzaju dokumentów, pragniemy zwrócić Państwa uwagę na wskazane poniżej możliwości dodatkowego zabezpieczenia legitymacji, o której mowa w projekcie rozporządzenia Ministra.

Po konsultacji z naszymi ekspertami z zakresu kryminalistycznych badań dokumentów, proponujemy uzupełnienie legitymacji pracownika Izby Skarbowej o następujące zabezpieczenia, jako niezbędne minimum dla tego rodzaju dokumentu:

- widoczny na pierwszy rzut oka jakiś element optycznie zmienny np. nadruk OVI albo hologram na krawędzi zdjęcia, co dodatkowo zabezpieczyłoby przed wymianą fotografii (możliwe jest zastosowanie stickera albo koszulki do laminowania z hologramem),
- nadruk w UV lub chociaż numeracja świecąca (np. wykonana farbą penetrującą),
- gilosz irysowy z mikrodrukiem.

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne bierze pod uwagę, że istotną kwestią jest sprawa kosztu dokumentów. Końcowy projekt zabezpieczeń dokumentu jest często kompromisem pomiędzy osiągniętym stopniem bezpieczeństwa i ceną. Zastosowanie proponowanych zabezpieczeń nie powinno wpłynąć znacząco na podniesienie kosztów produkcji tego dokumentu, a w sposób istotny przyczyni się do podniesienia jego bezpieczeństwa. W przypadku zainteresowania ze strony Ministerstwa, eksperci PTK będą chętnie służyli pomocą przy opracowaniu odpowiedniej specyfikacji. Prosimy o rozważenie przedstawionych propozycji.

Z poważaniem

**Dr Mieczysław Goc
Wiceprezes Polskiego
Towarzystwa Kryminalistycznego**

Załącznik 5

L. dz. P-22/15

Warszawa, dnia 12 marca 2015 r.

**Pan
Bartosz Arłukowicz
Minister Zdrowia RP**

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne z zainteresowaniem zapoznało się z opublikowanym na stronach Rządowego Centrum Legislacji projektem ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (projekt z dn. 17.02.2015 r.). W opinii PTK kwestiami wymagającymi szczególnej uwagi przy tworzeniu przepisów prawa w omawianym zakresie jest:

- 1) odpowiednie określenie docelowej funkcjonalności dokumentów przewidzianych w projektowanej ustawie, tj. karty ubezpieczenia zdrowotnego (KUZ), karty specjalisty medycznego (KSM), karty specjalisty administracyjnego (KSA)
- 2) odpowiednie zabezpieczenie przed fałszowaniem, podrabianiem i przerabianiem oraz nieuprawnionym użyciem wskazanych wyżej dokumentów;
- 3) założenie realnego terminu rozpoczęcia wydawania powyższych dokumentów;
- 4) odpowiedni dobór producenta przedmiotowych dokumentów.

KUZ to dokument w formie karty elektronicznej umożliwiający potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz umożliwiający potwierdzenie wykonania świadczeń opieki zdrowotnej poprzez złożenie podpisu elektronicznego pod dokumentem elektronicznym. Zgodnie z art. 49 ust. 2 projektowanej ustawy KUZ umożliwia ponadto identyfikację i uwierzytelnienie jej posiadacza w systemach informatycznych. Projekt ustawy nie precyzuje, o jakie systemy informatyczne chodzi. **W celu wyeliminowania wskazanego braku precyzji zasadnym jest dookreślenie, że chodzi o systemy informatyczne służby zdrowia.**

Gdyby bowiem KUZ miał pełnić funkcje umożliwiające identyfikację i uwierzytelnianie jej posiadacza również w innych systemach informatycznych niż systemy służby zdrowia (np. systemy typu e-government), oznaczałoby to konieczność konkretnego zdefiniowania tych systemów oraz ich funkcjonalności. BOWIEM poziom, zakres i dobór zabezpieczeń (tak informatycznych jak i fizycznych) dostosowany winien być do konkretnego rodzaju dokumentu, funkcji, jakie ma pełnić oraz jego znaczenia dla bezpieczeństwa państwa i obywateli. Przykładowo nie budzi wątpliwości teza, że zabezpieczenia informatyczne i fizyczne w odniesieniu do elektronicznego dowodu osobistego powinny być różne (bardziej zaawansowane) od zabezpieczeń mających znaleźć zastosowanie w KUZ.

Zaznaczyć także należy, że KUZ zawierać ma dane personalne jej posiadacza: imię i nazwisko, datę urodzenia i numer PESEL. KUZ może zawierać w warstwie elektronicznej, za zgodą osoby, której dotyczy, dane dotyczące jego stanu zdrowia, a więc wrażliwe dane medyczne. Ponadto, podnieść również należy, że wartość świadczeń medycznych, do których uprawnienie daje KUZ wynosi w skali kraju ponad 65 mld zł. Oznacza to, że KUZ wiąże się z uprawnieniami o niezwykle wysokiej wartości.

Z tych względów zasadne jest zastosowanie w KUZ adekwatnych do zakresu umieszczonych na niej danych oraz do związanych z nią uprawnień (i ich wartości) zabezpieczeń chroniących ją fałszowaniem, podrabianiem, przerabianiem i nieuprawnionym użyciem. Wynika to wagi dokumentu dla bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa identyfikacyjnego obywateli. Zastosowanie w tej mierze, w zakresie zabezpieczeń fizycznych, mogą mieć przykładowo zabezpieczenia umieszczone w prawie jazdy. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne deklaruje wsparcie eksperckie dla Pana Ministra przy szczegółowym opracowaniu zabezpieczeń dla KUZ.

Analogiczne uwagi dotyczą dwóch pozostałych dokumentów, tj. KSM i KSA. Z uwagi na zakres umieszczanych danych oraz zakres uprawnień dotyczących, odpowiednie zabezpieczenia powinny także być uwzględnione przy projektowaniu tych dokumentów. Przy projektowaniu zabezpieczeń można przykładowo również uwzględnić doświadczenia z zabezpieczeń zastosowanych w prawie jazdy. Odnosi się to także do personalizacji dokumentów, w tym personalizacji w postaci umieszczenia w warstwie karty zdjęcia jej posiadacza (w odniesieniu do KSM). W tej sprawie również Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne deklaruje wsparcie eksperckie dla Pana Ministra przy szczegółowym opracowaniu zabezpieczeń.

Biorąc powyższe pod uwagę, z zaniepokojeniem przyjmujemy zawartą w Ocenie Skutków Regulacji informację wskazującą na podjęte już przez Ministerstwo Zdrowia fragmentaryczne i nieoparte wiedzą ekspercką założenia dotyczące zabezpieczeń stosowanych w kartach. Na s. 16 OSR, w części *Wpływ na sektor finansów publicznych*, wskazano bowiem, że KSM posiadać mają zabezpieczenie w postaci hologramu. Przyjęcie powyższego założenia zaprzecza dobrym praktykom tworzenia bezpiecznych dokumentów. Zabezpieczenia w dokumentach należy bowiem traktować kompleksowo, a nie odrębnie. Z kolei samo zabezpieczenie w postaci hologramu należy uznać za niewystarczające w stosunku do funkcjonalności, jakie pełnić ma KSM (oraz pozostałe karty). Jak wykazuje praktyka, na rynku dostępne są podróbki hologramów, a zabezpieczenie to może być w pełni poprawnie zweryfikowane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę i instrumenty. Hologram może zatem tworzyć pozór zabezpieczenia. Stąd należy wykorzystać inne możliwości ochrony przed fałszerstwami.

Ponadto, w odniesieniu do KSA i KSM doprecyzowania wymaga, podobnie jak w przypadku KUZ, w jakich systemach informatycznych karty te pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie jej posiadacza (KSM: art. 14a ust. 5 projektowanej ustawy; KSA: art. 49a ust. 5 pkt 1). Z analogicznych względów jak wskazanych przy omówieniu KUZ, zasadnym jest dookreślenie, że chodzi o systemy informatyczne służby zdrowia.

Wątpliwości budzi zaproponowany w projekcie ustawy termin rozpoczęcia wydawania KUZ, KSA i KSM, tj. 1 lipca 2016 r. (art. 57). Podkreślenia wymaga fakt, że omawiany projekt znajduje się dopiero na etapie uzgodnień i konsultacji międzyresortowych. Trudny do oszacowania jest czas potrzebny na przyjęcie projektu przez właściwe ciała rządowe (w szczególności Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji, Komitet Stały oraz samą Radę Ministrów) oraz proces legislacyjny w Sejmie i Senacie. Istnieje poważne ryzyko, że czas pozostały po uchwaleniu ostatecznej wersji ustawy okaże się niewystarczający do przeprowadzenia wdrożenia w sposób zgodny z dobrymi praktykami. Niedawny kryzys związany z systemem do obsługi wyborów w Państwowej Komisji Wyborczej może służyć,

jako jaskrawy przykład skutków wdrażania złożonego systemu informatycznego pod presją czasu. Stąd należałoby rozważyć przesunięcie wskazanego terminu na początek 2017 r.

Osobną kwestią wymagającą refleksji jest wybór producenta omawianych dokumentów, które – jak stwierdzono wyżej – mają istotne znaczenie dla bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa identyfikacyjnego obywateli. W ostatnich dniach media poinformowały o infiltracji globalnego producenta dokumentów, tj. spółki Gemalto oraz jej polskiego oddziału przez zagraniczne służby specjalne⁸. W konsekwencji, według doniesień prasowych służby te miały pozyskać klucze deszyfrujące do kart SIM wyprodukowanych przez Gemalto. Tego rodzaju sytuacja unaocznia jak istotna pozostaje dla bezpieczeństwa państwa rękojmia bezpieczeństwa, jaką daje producent dokumentów i jak ważny jest bezpośredni nadzór państwa nad producentem/producentami dokumentów publicznych. **Z tych względów, w opinii Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, wybór producenta kart KUZ, KSM i KSA ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa identyfikacyjnego obywateli.**

Do wiadomości:

Pan Tadeusz Jędrzejczyk, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia

Oprac.

dr Mieczysław Goc

Z poważaniem

prof. dr hab. Bronisław Młodziejowski
Prezes Polskiego
Towarzystwa Kryminalistycznego

Załącznik 6**ZBIÓR ZASAD ETYCZNYCH
POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRYMINALISTYCZNEGO****Zasady ogólne**

1. Obowiązkiem członka Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego jest przestrzeganie zasad etyki ogólnoludzkiej, podstawowych norm moralnych oraz poszanowanie obowiązującego prawa
2. W sytuacjach nieuregulowanych przepisami prawa lub nieujętych w niniejszych zasadach etyki członek PTK powinien kierować się zasadami współzycia społecznego.
3. Członek PTK postępuje uczciwie, honorowo, mając na uwadze godność każdego człowieka.
4. Członek PTK nie może żądać od innych osób należących do stowarzyszenia zachowania sprzecznego z zasadami etycznymi, współzycia społecznego oraz normami statutowymi PTK.
5. Członek PTK nie może usprawiedliwiać lojalnością swego zachowania sprzecznego z zasadami określonymi w niniejszym zbiorze.
6. Członek PTK nie powinien brać udziału w przedsięwzięciach uwłaczających jego godności lub mogących podważyć zaufanie do niego i stowarzyszenia.
7. Członek PTK nie zachowuje się i nie działa na szkodę innych członków i stowarzyszenia.
8. Członka PTK powinna cechować postawa krytyczna, ale nie krytykanctwo.
9. Członek PTK nie pomawia innych, nie kieruje fałszywych oskarżeń, nie rozpowszechnia nieprawdziwych informacji.
10. Członka PTK obowiązuje kultura osobista, dyskrecja i życzliwy stosunek do innych.

Członek PTK a stowarzyszenie

11. Członek PTK uznaje dorobek naukowy, organizacyjny, ekspercki stowarzyszenia jako wspólne dobro.

⁸ http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,17471743,Atak_zagranicznych_wywiadow_na_karty_SIM_W_tle_polski.html

12. Członek PTK darzy szacunkiem i zaufaniem członków stowarzyszenia, jest dla nich życzliwy, z szacunkiem odnosi się do ich osiągnięć.
13. Członkowie PTK dbają o to, by uznanie za osiągnięcia przypadło temu, komu to się faktycznie należy.
14. Członka PTK obowiązuje uczciwość i lojalność wobec stowarzyszenia, jego władz i członków.
15. Członek PTK dzieli się ze stowarzyszeniem swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym.
16. Członek PTK aktywnie uczestniczy w pracach stowarzyszenia, dba o dobro i honor stowarzyszenia, godnie je reprezentuje i postępuje zgodnie z jego celami i normami statutowymi
17. Członek PTK nie nadużywa logo i nazwy stowarzyszenia, ani faktu przynależności do PTK do celów prywatnych lub sprzecznych z celami stowarzyszenia.

Członek PTK jako ekspert

18. Ekspert PTK unika zachowań, które mogłyby przynieść ujmę jego godności lub osłabiać zaufanie do jego bezstronności.
19. Ekspert PTK pogłębia systematycznie wiedzę zawodową oraz dba o znajomość przepisów obowiązującego prawa.
20. Ekspert PTK wydaje opinie osobiście, sumiennie, w oparciu o rzetelną wiedzę, badania i doświadczenie.
21. Ekspert PTK opiniuje w terminie, bez zbędnej zwłoki.
22. Ekspert PTK nie uchyla się od konsultacji i pomocy koleżeńskiej w zakresie posiadanych kompetencji.
23. Ekspert PTK zachowuje się taktownie w relacjach z organem procesowym, unika publicznego demonstrowania swego osobistego stosunku do stron procesowych i nie okazuje zażyłości z osobami zatrudnionymi w organach ścigania.
24. Ekspert PTK dba o to, aby krytyka, dyskusja i polemika prowadzone były z poszanowaniem zasad szacunku, rzeczowości i rzetelności.
25. W swej działalności ekspert PTK kieruje się przepisami prawa i zasadami dobrych obyczajów, przestrzega zasad kultury osobistej w relacjach z kolegami
26. Ekspert PTK nie sugeruje się oczekiwaniami zlecniodawcy i nie dopuszcza, aby presja zlecniodawcy lub środowiska wpływała na merytoryczną treść opinii

27. Ekspert PTK podejmuje się opracowania ekspertyz wyłącznie w zakresie swojej specjalności i wyłącznie wtedy, kiedy może oprzeć ją na własnej odpowiednio udokumentowanej wiedzy i doświadczeniu.
28. Ekspert PTK odmawia opracowania ekspertyzy, która miałaby związek z jego interesem osobistym.
29. Ekspert PTK nie wykorzystuje swojej pozycji dla korzyści osobistych.
30. Ekspert PTK nie wykorzystuje na szkodę zleceniodawcy, innych członków stowarzyszenia, osób postronnych, wiedzy mającej związek z wydawanymi ekspertyzami.
31. Ekspert PTK zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w toku wydawanych ekspertyz oraz zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem elektronicznych nośników informacji stosowanych w pracy eksperckiej
32. Ekspert PTK powinien współdziałać w przestrzeganiu zasad etyki, wymagać od innych ekspertów nienagannego zachowania i kierowania się zasadami etyki eksperckiej.
33. Ekspert PTK reaguje na zachowania kolegów naruszających zasady etyki.
34. Ekspert PTK ponosi odpowiedzialność organizacyjną za uchybienie etyce, zgodnie ze statutem PTK.

Członek PTK a społeczeństwo

35. Członkowie PTK w miarę swoich możliwości powinni wykorzystywać swą wiedzę, intelekt i autorytet w praktycznej działalności dla dobra społecznego.
36. Członkowie PTK sprzeciwiają się wykorzystaniu osiągnięć stowarzyszenia do celów propagandowych, sprzecznych z normami statutowymi PTK.
37. Członkowie PTK w życiu zawodowym i publicznym nie powinni sprzeniewierzać się normom etycznym.

Niniejszy Zbiór Zasad Etycznych wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2007 r. na mocy Uchwały nr 01/2007 Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego z dnia 07 grudnia 2007 roku.

Zarząd Główny PTK